

Κυνήγι θησαυρού στο Μουσείο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2021-2027
Βιώσιμη Ανάπτυξη για Όλους

Περιφερειακό
Πρόγραμμα
«ΑΤΤΙΚΗ»

Μουσείο Νεότερου
Ελληνικού Πολιτισμού

Περιεχόμενο περιέκτη αποτελούμενο από 10 κελύφη με εκπαιδευτικό υλικό

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιφερειακό
Πρόγραμμα
«ΑΤΤΙΚΗ»

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

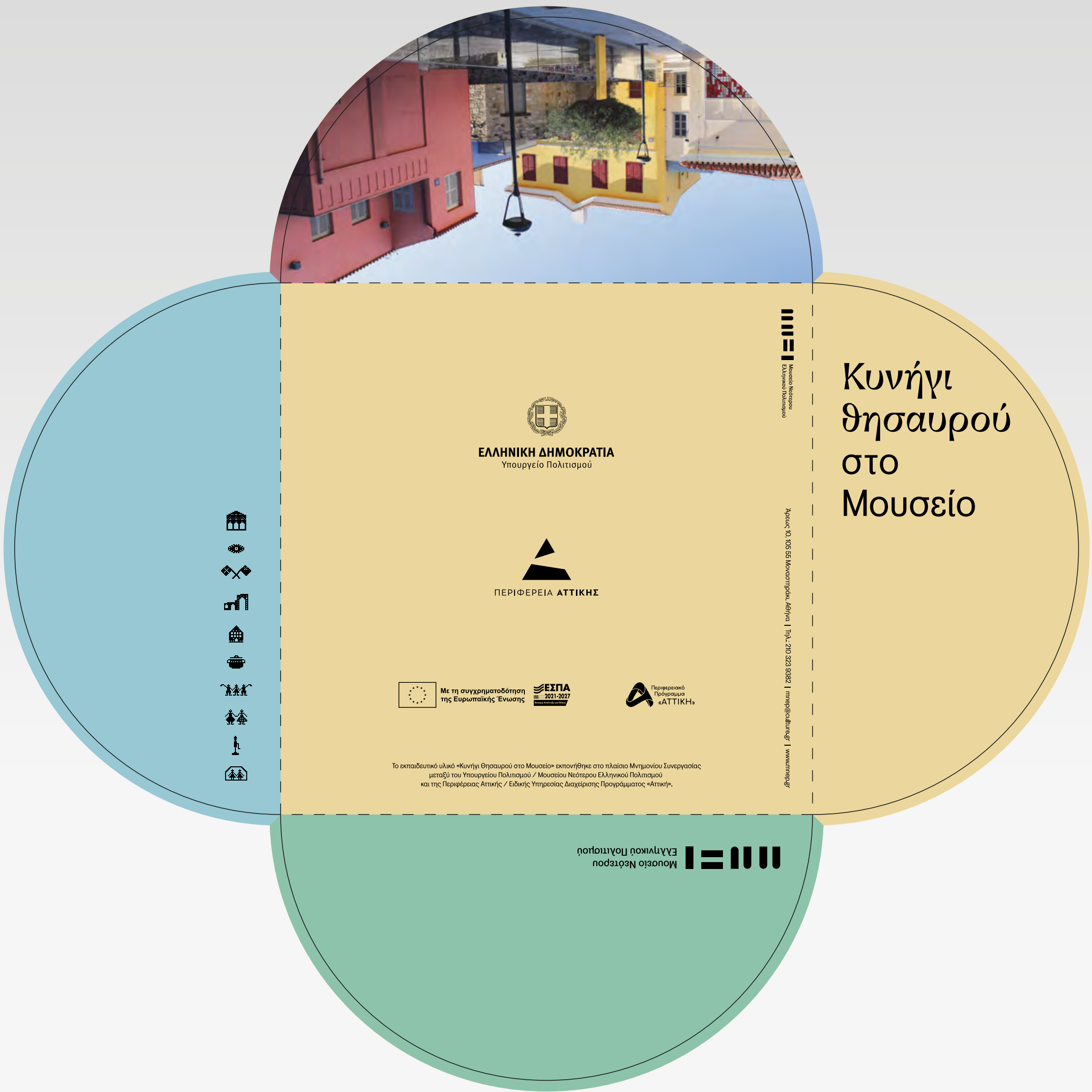

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

Γενικό κέλυφος Η νέα μόνιμη έκθεση

Κυνήγι θησαυρού στο Μουσείο

Καλώς ήρθες σε ένα ταξίδι περιπέτειας και γνώσης!

Στο εκπαιδευτικό υλικό «Κυνήγι θησαυρού στο Μουσείο» που κρατάς στα χέρια σου θα βρεις παιχνίδια, γρίφους, χειροτεχνικές κατασκευές και πολλές ακόμα δραστηριότητες ανακάλυψης, παρατήρησης και δημιουργίας που θα σε βοηθήσουν να εξερευνήσεις τα εκθέματα του Μουσείου, καθώς και τα μνημεία που υπάρχουν στον χώρο που αυτό στεγάζεται.

Όνομα:

Σχολείο:

Ημ/νία:

Βάλε τα δυνατά σου και ξεκίνα την ανακάλυψη του θησαυρού!

Η νέα μόνιμη έκθεση

Βρίσκεσαι στο Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού, σε ένα από τα πιο παλιά μουσεία της Ελλάδας. Ιδρύθηκε το 1918 και σήμερα στεγάζεται σε μια ιστορική γειτονιά της Αθήνας, στο Μοναστηράκι.

Εδώ διασώζονται κτήρια και μνημεία που μαρτυρούν την ιστορία της πόλης των Αθηνών, όπως τμήματα του υστερο-ρωμαϊκού τείχους, ο βυζαντινός ναός του Αγίου Θωμά, του 6ου-7ου αι. μ.Χ., η πύλη και η σκάλα του αρχοντικού του Χωματιανού - Λογοθέτη του α' μισού του 18ου αι., το εκκλησάκι του Αγίου Ελισσαίου, όπου έψελνε ο «Άγιος των Γραμμάτων», Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, το σπίτι του Νικόλαου Δραγούμη, αλλά και νεότερα οικοδομήματα. Επίσης, στη μόνιμη έκθεση του Μουσείου εντάσσεται και το Τζαμί Τζισδαράκη στην πλατεία Μοναστηρακίου, χτισμένο το 1759 από τον τότε βοεβόδα των Αθηνών Τζισδαράκη. Το Τζαμί ήταν η πρώτη στέγη του Μουσείου το 1918.

Δέκα κτήρια της νέας μόνιμης έκθεσης του Μουσείου φιλοξενούν εκθεσιακές ενότητες που παρουσιάζουν πτυχές του νεότερου ελληνικού πολιτισμού. Αντικείμενα που χρονολογούνται από τα μέσα του 18ου αι. έως τη δεκαετία του 1970, πλούσιο εποπτικό υλικό, ψηφιακά και οικογενειακά εκθέματα θα σε βοηθήσουν να ανακαλύψεις τον τρόπο ζωής, τις αντιλήψεις και την τέχνη των ανθρώπων του παρελθόντος.

Συντελεστές

Συντονισμός έργου:

Ελένα Μελίδη

Διευθύντρια ΜΝΕΠ

Γενική Επιμέλεια:

Κατερίνα Μπίχτα

Προϊσταμένη Τμήματος Εκθέσεων, Επικοινωνίας και Εκπαίδευσης ΜΝΕΠ

Περιεχόμενο, κείμενα, επιμέλεια εκπαιδευτικού υλικού:

Νίκη Δάφνη

Επιμελήτρια ΜΝΕΠ, Τμήμα Εκθέσεων, Επικοινωνίας και Εκπαίδευσης

Ιωάννα Βλάχου

Εικαστικός ΜΝΕΠ, Τμήμα Εκθέσεων, Επικοινωνίας και Εκπαίδευσης

Ευγενία Δάφνη

Επιμελήτρια ΜΝΕΠ, Τμήμα Συλλογών, Έρευνας και Τεκμηρίωσης Λαϊκής Τέχνης

Σχεδιασμός και Καλλιτεχνική Επιμέλεια:

Choose Strategic Communications Partner

**Μουσείο Νεότερου
Ελληνικού Πολιτισμού**

Άρως 10, 105 55 Μοναστηράκι, Αθήνα

Τηλ.: 210 323 9382

mnep@culture.gr | www.mnep.gr

Museum of Modern Greek Culture

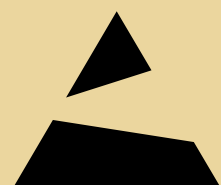
museumofmoderngreekculture

© Υπουργείο Πολιτισμού – Αθήνα, 2024.

Απαγορεύεται η οποιαδήποτε μερική ή ολική ανατύπωση, χωρίς την άδεια του εκδότη.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ **ΑΤΤΙΚΗΣ**

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τα Μνημεία του Μουσείου

Αν λύσεις τους γρίφους, θα τα ανακαλύψεις!

Αντιστοίχισε τον κάθε γρίφο με το σωστό μνημείο!

1 Αρχοντικό δίπατο ψηλό στέκεται καμαρωτό
με τη μύτη ψηλά στον ουρανό,
που έχει σχήμα γράμμα ελληνικό.
Αν το βρεις το γράμμα αυτό,
θα μαντέψεις το όνομα οικογένειας ιστορικής
που το κατοίκησε καιρό.

2 Απομεινάρι μοναχό αλλοτινού αρχοντικού,
μια σκάλα στο κενό, μια καμάρα, μια βρύση,
ένα πηγάδι ερμητικά κλειστό.
Μνήμες και θύμησες από δόξες παλιές,
οικογένειας με όνομα ιστορικό.

Άγιος Ελισσαίος

Ναός Αγ. Θωμά

3 Πέτρινο εκκλησάκι στην αυλή,
καμπαναριό δεν έχει,
μα των γραμμάτων οι φωνές
μελωδικά αντηχούσαν.

4 Με πέτρες πελεκητές
τους Αθηναίους φυλάω
σε δύσκολους καιρούς
ειρήνη αποζητάω.

5 Πέτρες μικρές χρωματιστές,
περίτεχνα βαλμένες,
για αιώνες έμειναν πολλούς
σε εκκλησιά θαμμένες.
Η εκκλησιά γκρεμίστηκε
έμεινε ο σκελετός της
κι ανάμεσα σε κίονες
ψάχνει το παρελθόν της.

Οικία Δραγούμη

Αρχοντικό Χωματιανού – Λογοθέτη

Υστερορωμαϊκό τείχος

Κέλυφος: Κτίριο 1

Τζαμί Τζισδαράκη
Η ιστορία του Μουσείου

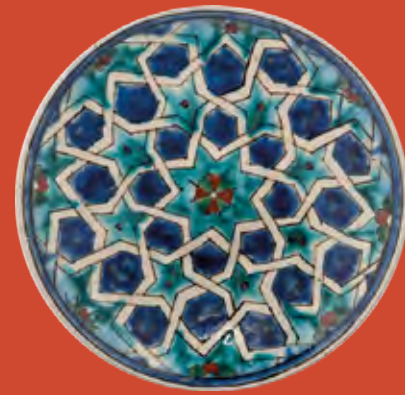

Το αντικείμενο του μήνα!

Οι Επιμελητές του Μουσείου διαλέγουν κάθε μήνα ένα αντικείμενο με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για να εκτεθεί σε ξεχωριστή προθήκη. Παρακάτω βλέπεις εννέα αντικείμενα από τις συλλογές του Μουσείου.

Διάλεξε ένα από αυτά για αντικείμενο του μήνα!

1

2

3

4

5

6

7

8

9

Πληροφορίες για τα αντικείμενα μπορείς να βρεις στην πίσω όψη της κάρτας.

Γίνε κι εσύ Επιμελητής του Μουσείου!

Συμπλήρωσε την ταυτότητα του αντικειμένου που διάλεξες. Θα σε βοηθήσουν οι πληροφορίες που βλέπεις παρακάτω.

Θα πρέπει όμως κι εσύ να παρατηρήσεις προσεκτικά όλες του τις λεπτομέρειες...!

Ταυτότητα αντικειμένου

Είδος:

Χρήση:

Υλικό:

Χρονολογία:

Περιγραφή:

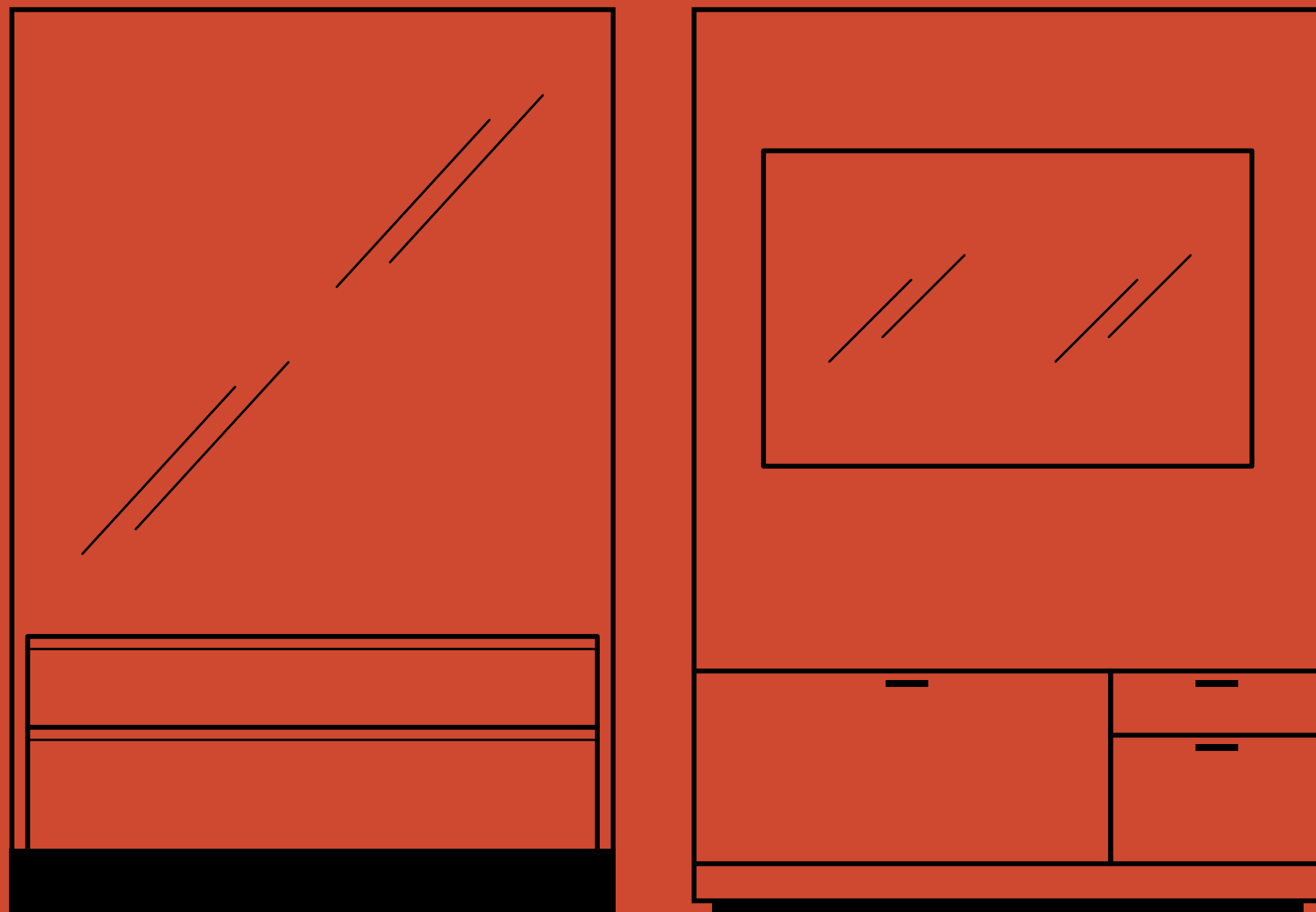
- 1 Κεραμικό πιάτο από την Κιουτάχεια της Μικράς Ασίας. 17^{ος} αι.
- 2 Κεντημένο μαξιλάρι από την Κρήτη. 19^{ος} αι.
- 3 Μινιατούρα τσολιά. Φοριόταν την περίοδο του Β' Παγκόσμιου Πολέμου σαν καρφίτσα στο πέτο από τις γυναίκες που είχαν συγγενή στο Μέτωπο.
- 4 Κούκλα κουκλοθεάτρου, κατασκευασμένη γύρω στα 1960.
- 5 Ασημογιόρντανο, περίτεχνο γυναικείο κόσμημα λαιμού από τη Θράκη. Τέλη 19^{ου} αι.
- 6 Γιλέκο της νυφικής φορεσιάς της Σκύρου, κατασκευασμένο τον 17^ο αι. στη Μικρά Ασία. Είναι το πρώτο αντικείμενο που αποκτά το Μουσείο το 1918.

- 7 Παλάσκα, ασημένια θήκη για το μπαρούτι. Δώρο της ηθοποιού Έλλης Λαμπέτη στον προσωπικό της φίλο James Connel, καθηγητή ψυχολογίας στο Michigan. Εκείνος, μετά το θάνατο της ηθοποιού, δωρίζει την παλάσκα στην Ελληνική Πρεσβεία και στη συνέχεια η Πρεσβεία την προσφέρει στο Μουσείο. 19^{ος} αι.
- 8 Έγγραφο, πιστοποιητικό παρακολούθησης μαθημάτων εθελοντών βοηθών νοσοκόμων. Σπάρτη, 21/7/1940.
- 9 Γυναικείο ασημένιο κόσμημα από την Ασυτπάλεια που έχει τη μορφή ψαριού. Κρεμόταν από αλυσίδα που ήταν στερεωμένη στη ζώνη της γυναίκας. 19^{ος} αι.

Ας εκθέσουμε το αντικείμενο του μήνα!

Πάρε στα χέρια σου το κόκκινο φύλλο με τα αυτοκόλλητα, ξεκόλλησε το αυτοκόλλητο με το αντικείμενο του μήνα που διάλεξες και τοποθέτησέ το σε μία από τις παρακάτω προθήκες.

Γίνε κι εσύ Δωρητής του Μουσείου!

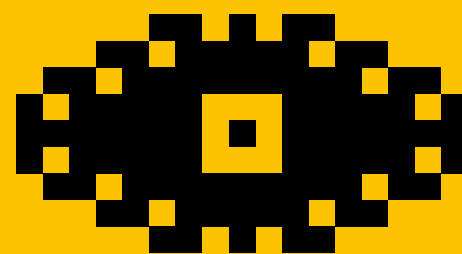
Εσύ θα δώριζες κάποιο δικό σου αντικείμενο στο Μουσείο;
Ποιο θα ήταν αυτό και για ποιο λόγο;

Ζωγράφισε το αντικείμενο!

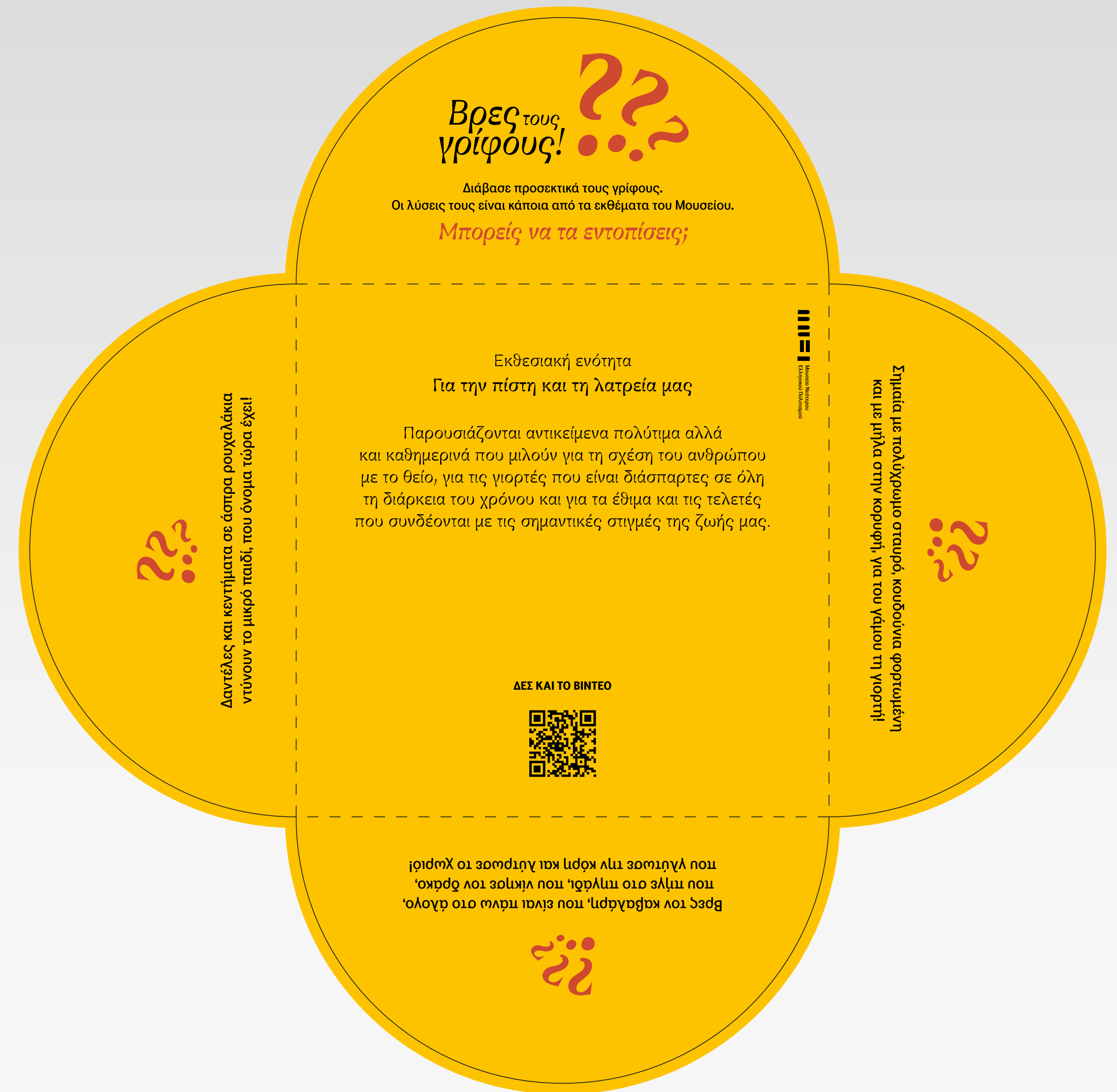
Αυτοκόλλητα

Κέλυφος: Κτίριο 2

Για την πίστη
και τη λατρεία μας

Παναγία η χιλιονοματούσα

Πλήθος τα ονόματα που δίνουν οι πιστοί στη στοργική Παναγιά,
όπως Γλυκοφιλούσα, Μεγαλόχαρη, Οδηγήτρια και πολλά ακόμα.

Πες μας κι όσα έχεις ακούσει εσύ!

Μασκαρέματα!

Στο Μουσείο εκτίθεται η αποκριάτικη μάσκα του Γενίτσαρου από τη Νάουσα Μακεδονίας.
Τις Απόκριες οι δρόμοι στη Νάουσα πλημμυρίζουν από τον ήχο του ζουρνά και τον χορό
των Γενίτσαρων και της Μπούλας με τις προσωπίδες και τις φορεσιές τους.

Θα μπορούσες να ζωγραφίσεις την άλλη μισή μάσκα;

Σήμερα γάμος γίνεται!

Η ηπειρώτικη μαξιλάρα που βλέπεις εικονίζει μία πομπή γάμου.
Ο γαμπρός περήφανος καβαλάρης με τον καλύτερό του φίλο,
η στολισμένη νύφη, πουλιά και λουλούδια, όλα για τη χαρά του γάμου!

Συναρμολόγησε
το ζάρι που βρίσκεται
στην πίσω πλευρά
της κάρτας.

Σήμερα γάμος γίνεται!

Για να φτιάξεις το ζάρι, ξεκόλλησέ το και συναρμολόγησέ το κολλώντας τις πλευρές στα λευκά σημεία. Ρίξε ζαριές, εμπνεύσου από τις εικόνες που τυχαίνουν κάθε φορά και δημιούργησε μία ιστορία αγάπης.

Μια φορά κι έναν καιρό...

Τάξε μανούλα τάματα

Τα τάματα είναι μικρές μεταλλικές πλάκες με χαραγμένες μορφές ή αντικείμενα, που οι άνθρωποι αφιερώνουν στις εκκλησίες για να παρακαλέσουν ή να ευχαριστήσουν τον Θεό και τους Αγίους για τη βοήθεια και προστασία τους στις δύσκολες στιγμές.

Βλέποντας τα παρακάτω τάματα, μπορείς να μαντέψεις για ποιο λόγο τα αφιέρωναν οι πιστοί;

Τάζω αυτό το τάμα για:

Τάζω αυτό το τάμα για:

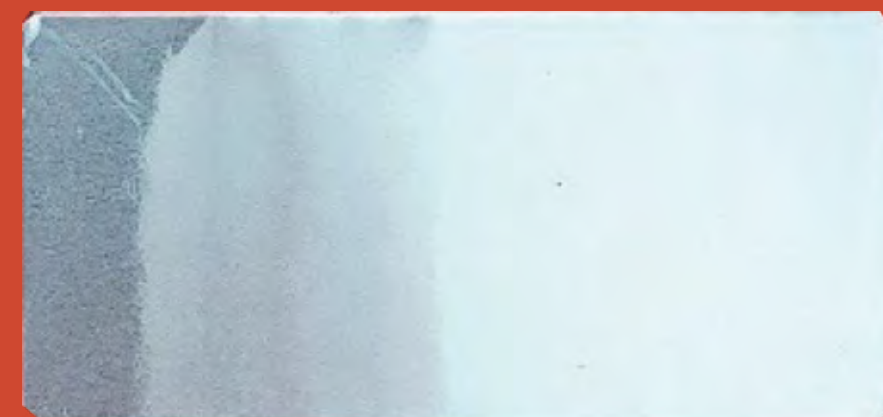

Τάζω αυτό το τάμα για:

Τάζω αυτό το τάμα για:

*Σκάλισε το δικό σου τάμα
πάνω στο μέταλλο.
Χρησιμοποίησε ένα στυλό
ή ένα μολύβι.*

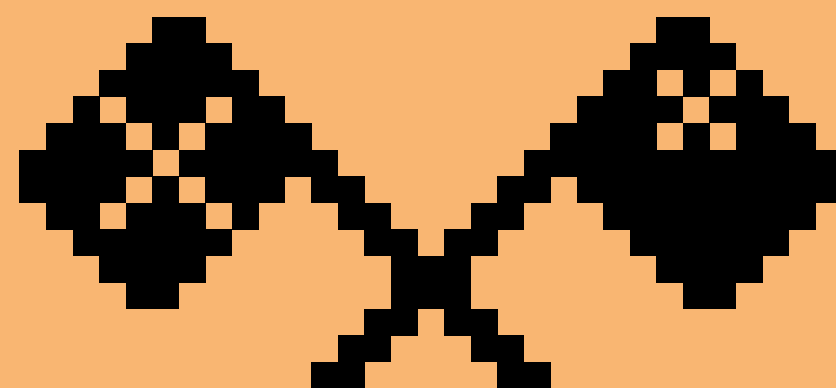
Ο κύκλος της ζωής

Στο Μουσείο μπορείς να δεις δύο πίνακες που εικονίζουν τη «ΣΚΑΛΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΑΝΔΡΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ» τα παλαιότερα χρόνια. Παρουσιάζονται τα διάφορα στάδια της ζωής τους και οι ρόλοι που αναλαμβάνουν από τη γέννηση έως τα βαθιά τους γεράματα. Μπορείς να διακρίνεις ομοιότητες και διαφορές με τη σύγχρονη εποχή;

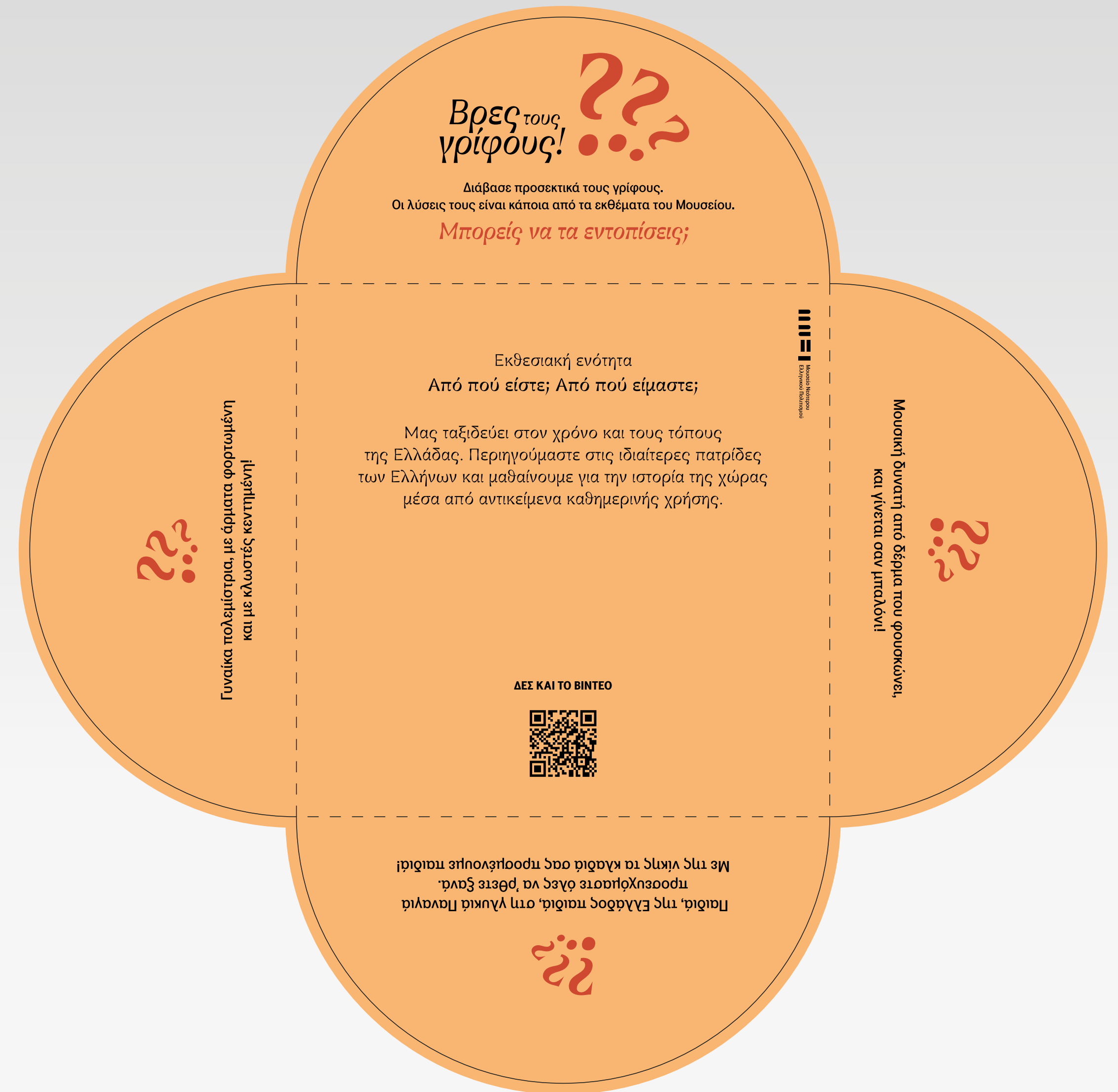
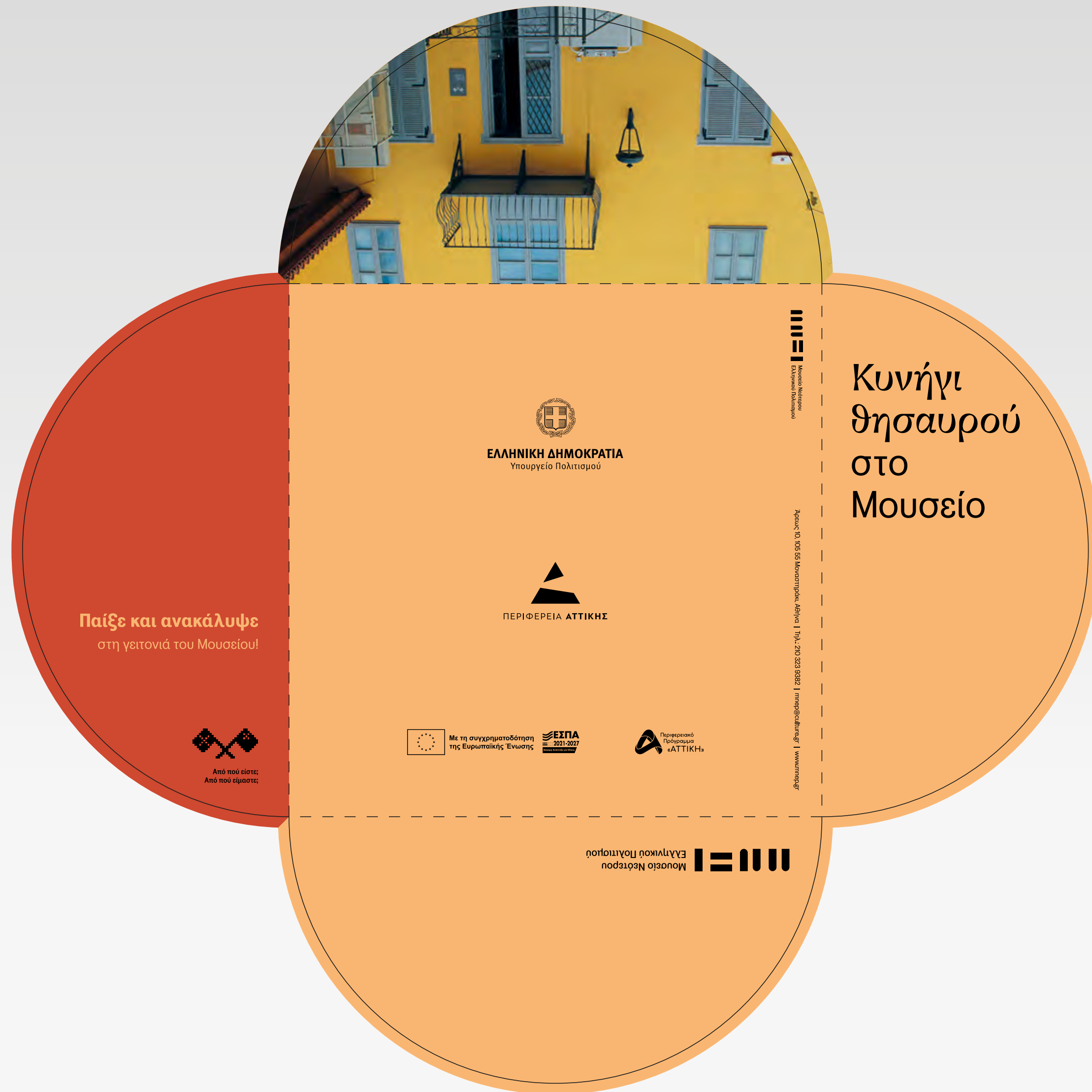
*Ζωγράφισε τη ΣΚΑΛΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ
ΤΟΥ ΑΝΔΡΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ του σήμερα.*

Κέλυφος: Κτίριο 3

Από πού είστε;
Από πού είμαστε;

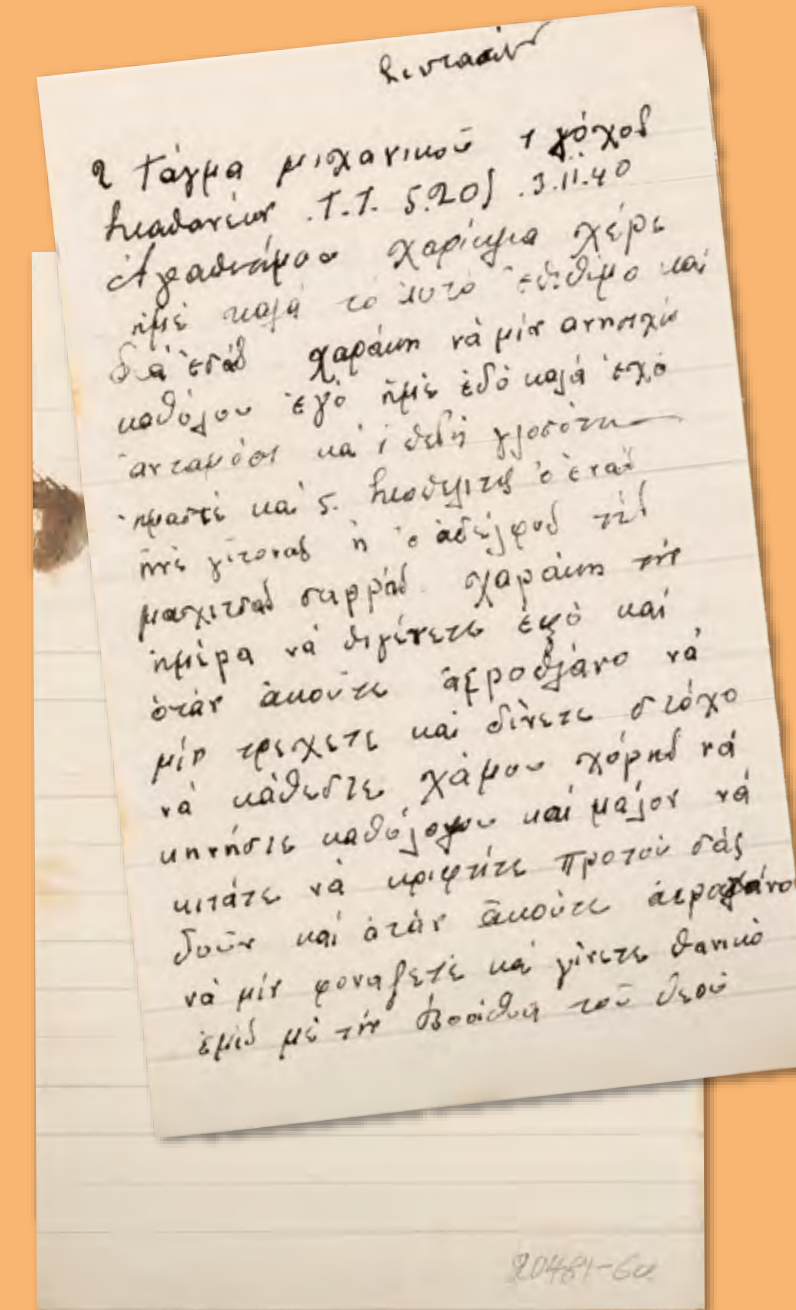

Γράψε λέξεις που έχουν σχέση με την προσφυγή
και τοποθέτησέ τις στο καλάθι της προσφυγοποι

Το γράμμα του στρατιώτη

Αν ήσουν εσύ στρατιώτης και έστελνες μία επιστολή σε ένα αγαπημένο σου πρόσωπο, τι θα έγραφες;

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

Κι όμως δεν το φαντάζεσαι!

Στο Μουσείο εκτίθενται τα παρακάτω αντικείμενα. Μπορείς να μαντέψεις ποια είναι η χρήση τους;

Θα πρέπει να τα παρατηρήσεις προσεκτικά για να επιλέξεις τη σωστή απάντηση. Πρόσεξε όμως να μην παραπλανηθείς!

● **Φεγγίτης**
Μαρμάρινη πλάκα για τον φωτισμό,
και στολισμό του σπιτιού

● **Αψίδα**
Πέτρινο εικονοστάσι εκκλησίας

● **Λυχνάρι**
Κεραμικό αντικείμενο για τον φωτισμό του σπιτιού

● **Ποτίστρα**
Κεραμικό αντικείμενο για να πίνουν νερό
τα κουνέλια και τα πουλερικά

● **Κουβαλητής**
Δερμάτινο σακί για τη μεταφορά τροφίμων

● **Τσαμπούνα**
Μουσικό όργανο της κυκλαδίτικης ορχήστρας

● **Φλάρος**
Κεραμική καπνοδόχος σπιτιού

● **Γλάρος**
Στάμνα για τη μεταφορά νερού

Είσαι καλός στην ιστορία;

Αντιστοίχισε τα παρακάτω εκθέματα με τους σωστούς σταθμούς της ελληνικής ιστορίας.

Ζωγραφικό έργο του Θεόφιλου Χατζημιχαήλ
«Ο Μάρκος Βότσαρης φονεύει τον πασά
του Καρπενησίου»

1974

Τέλος
της δικτατορίας

1940

Β' Παγκόσμιος
πόλεμος

Αμφίο του Μητροπολίτη Σμύρνης Χρυσόστομου

1922

Μικρασιατική
καταστροφή

1821

Ελληνική
Επανάσταση

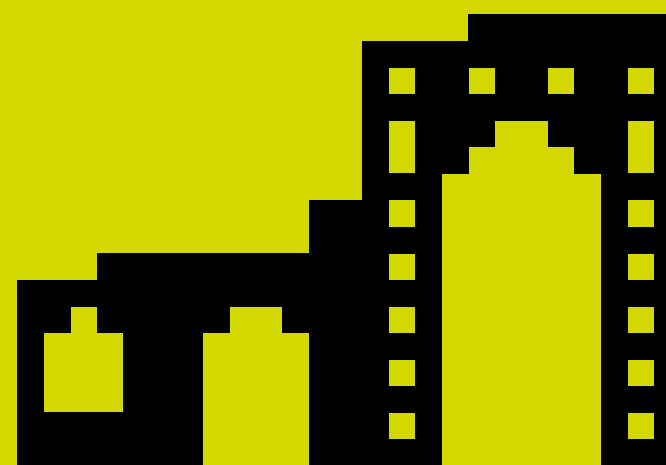

Δίσκος βινυλίου «Εδώ Πολυτεχνείο!»

Ζωγραφικό έργο του Γιάννη Σαββάκη «28^η Οκτωβρίου»

Κέλυφος: Κτίριο 4

Πού βρίσκεστε;
Εδώ, τότε και τώρα

Ακροστιχίδα

Με τη βοήθεια των ορισμών προσπάθησε να συμπληρώσεις τις λέξεις της παρακάτω ακροστιχίδας. Μόλις την τελειώσεις, θα δεις ότι τα αρχικά γράμματα των λέξεων σχηματίζουν το όνομα ενός σπουδαίου προσώπου των ελληνικών γραμμάτων που σχετιζόταν με κάποιο από τα μνημεία του Μουσείου.

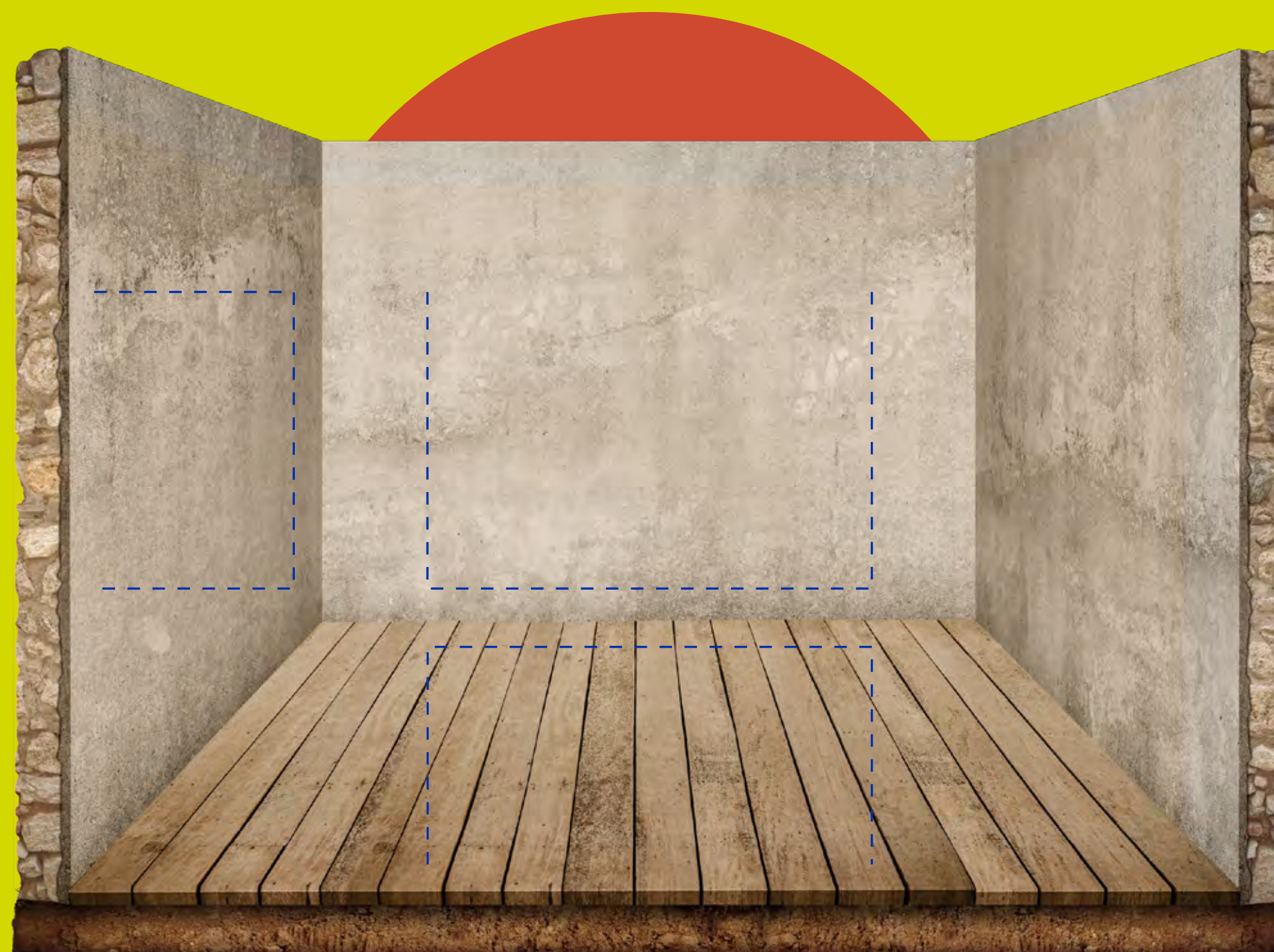
1	Υπάρχει στην αυλή του Μουσείου. Από εκεί έπαιρναν νερό.	11	Ομαδικό παιχνίδι του παλιού καιρού. Το όνομά του θυμίζει έντομο.
2	Στον χώρο όπου στεγάζεται το Μουσείο ήταν χτισμένα μικρά λαϊκά σπίτια αλλά και ...	12	Τον είχε ζωγραφίσει ο Θεόφιλος στο ταβάνι ενός σπιτιού. Μπορείς να τον θαυμάσεις στην έκθεση του Μουσείου.
3	Από αυτόν αγόραζαν πάγο για τα ψυγεία της εποχής.	13	Με αυτήν μετέφεραν το νερό.
4	Γύρω από αυτήν υπήρχαν σπίτια.		
5	Στην αυλή του Μουσείου υπάρχει το αρχοντικό του Νικολάου ...		
6	Ξεκουράζονταν στον ... της μουριάς της αυλής.		
7	Σε αυτόν ύφαιναν τα ρούχα τους.		
8	Ήρωας του Θεάτρου σκίων με μεγάλη μύτη.		
9	Αλλιώς τα όπλα.		
10	Κι έτσι λένε την εκκλησία.		

*Διηγήματα από το χέρι του,
ψαλμωδίες από τη φωνή του.
Ο άγιος των γραμμάτων ήταν εκεί,
στου Αγίου Ελισσαίου την εκκλησία
και στη Θεία Λειτουργία.*

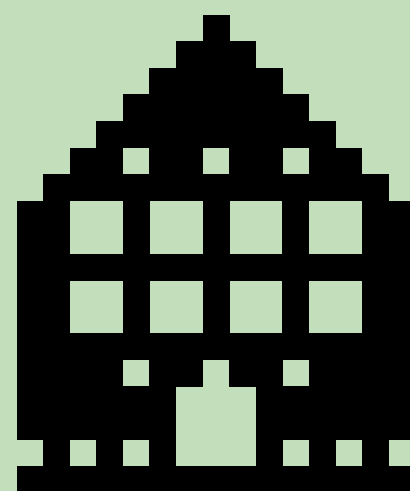

Τα μυστικά του μουσείου

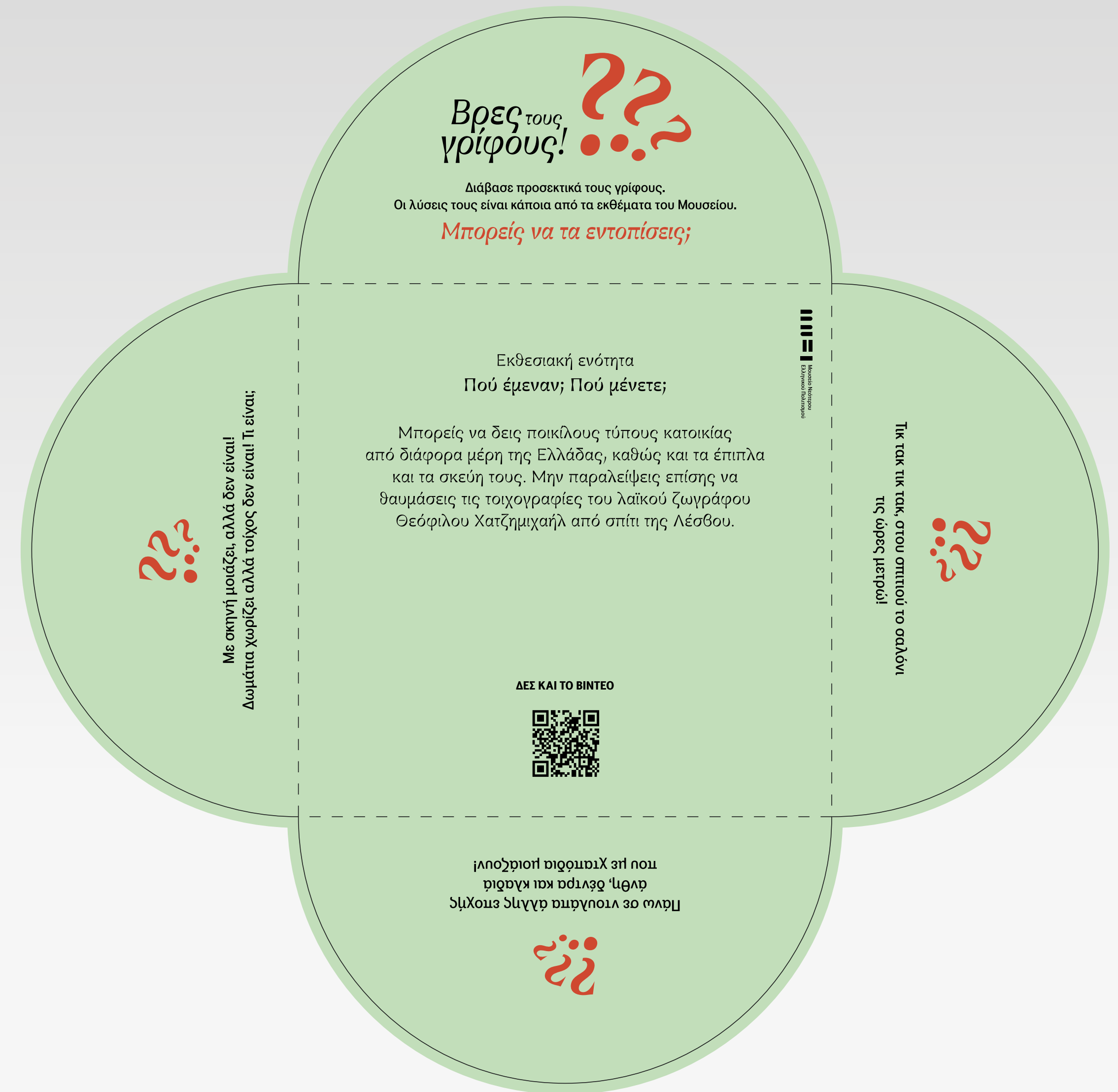
*Άνοιξε τα πορτάκια και ανακάλυψε
κρυμμένους θησαυρούς του Μουσείου!*

Κέλυφος: Κτίριο 5

Πού έμεναν;
Πού μένετε;

Είσαι σαΐνι; Βρες το λαήνι!

Στο Μουσείο μπορείς να δεις κανάτες κρασιού που στόλιζαν τα σκυριανά σπίτια. Ονομάζονται λαήνια ή μαστραπάδες. Οι Σκυριανές τα κρεμούσαν στον τοίχο, κάτω από τα ράφια με τα πιάτα.

*Ανάμεσα στα πολλά λαήνια που εκτίθενται,
υπάρχει ένα με την παρακάτω επιγραφή.
Μπορείς να το εντοπίσεις;*

*Μετρίως πίνε ποθητέ,
μη μεθύεις αδελφέ:
Να περνάμεν φιλικά,
και όχι ποτέ εχθρικά*

Κουρτίνα για κρεβάτι!

Οι Δωδεκανήσιες στόλιζαν το κρεβάτι με μια ολοκέντητη κουρτίνα, το σπερβέρι, που χώριζε τον χώρο του ύπνου από το υπόλοιπο σπίτι. Στο ροδίτικο σπερβέρι που βλέπεις λείπει ένα κεντημένο κομμάτι.

Μπορείς να το ζωγραφίσεις;

Βρες τα λάθη

Παρατήρησε τη σαρακατσάνικη καλύβα και εντόπισε τέσσερα αντικείμενα που δεν ταιριάζουν.

Βρες τα λάθη

Παρατήρησε το σκυριανό σπίτι και εντόπισε τέσσερα αντικείμενα που δεν ταιριάζουν.

Ο Ατρόμητος Κατσαντώνης

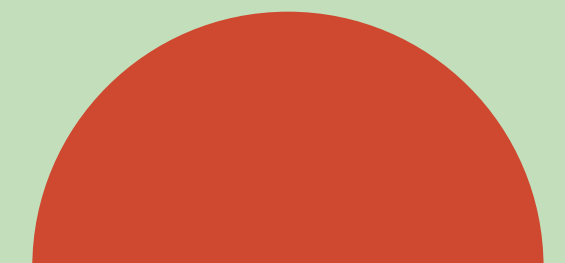
Η παρακάτω τοιχογραφία που εκτίθεται στο Μουσείο είναι έργο του λαϊκού ζωγράφου Θεόφιλου Χατζημιχαήλ. Εικονίζονται σκηνές γλεντιού εν αναμονή κάποιας πολεμικής αναμέτρησης. Ο ήρωας Κατσαντώνης είναι καθισμένος στη ρίζα ενός πλάτανου παίζοντας μουσικό όργανο ενώ οι σύντροφοί του χορεύουν, ψήνουν αρνιά και πίνουν κρασί.

Παρατήρησε καλά την τοιχογραφία και προσπάθησε να βρεις ποια από τα κομμάτια των τοιχογραφιών του Θεόφιλου, που βρίσκονται στην πίσω πλευρά της καρτέλας, ανήκουν σε αυτήν.

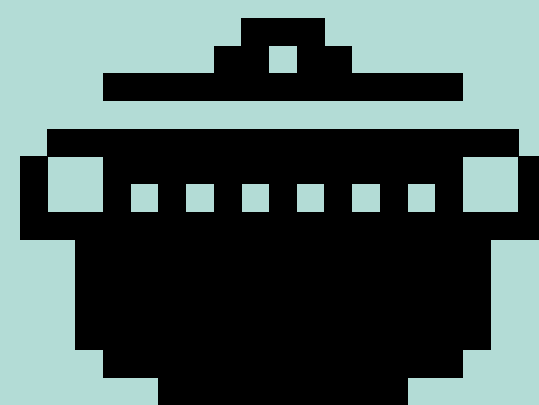

Παρατήρησε, θυμήσου και αντιστοίχισε

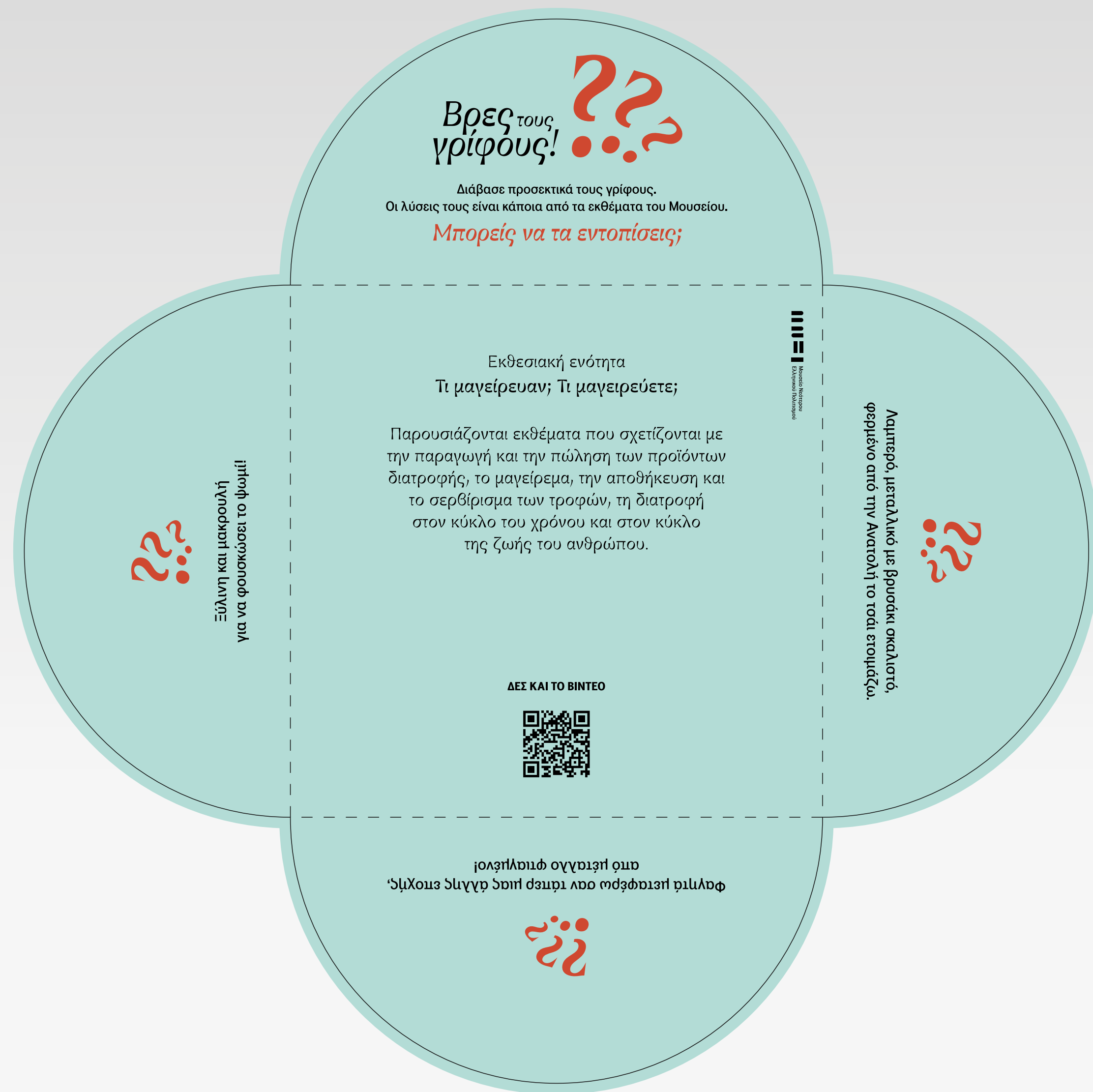
*Κύκλωσε τα κομμάτια που ανήκουν στην τοιχογραφία
«Ο Ατρόμητος Κατσαντώνης»*

Κέλυφος: Κτίριο 6

Τι μαγείρευαν;
Τι μαγειρεύετε;

Μιλούν οι παροιμίες για τη διατροφή;

Διάβασε τις παροιμίες που κρύβουν φυτά και καρπούς και προσπάθησε να τα εντοπίσεις στην προθήκη του Μουσείου.

Φασούλι,
το φασούλι
γεμίζει
το σακούλι

Δεν θέλει
γύζι με νερό,
θέλει νερό
με γύζι

Είναι
σκληρό
καρύδι

Το μήλο
κάτω από
τη μηλιά
θα πέσει

Από την Πόλη
έρχομαι και
στην κορφή
κανέλα

Μάζεψε
κι ας είν'
και γόγες

Τρώει
τη φακή με
το πιρούνι

Βράσε
ρίγανη

Ξεφύτρωσε
σαν
μαϊντανός

Φάγαμε
ψωμί κι
αλάτι

Οκτώβρης και
δεν έσπειρες,
σιτάρι λίγο
θα 'χεις

Υπάρχουν
κι αλλού
πορτοκαλιές
που κάνουν
πορτοκάλια

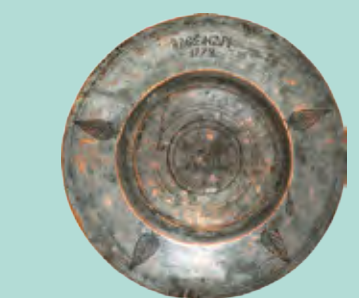
Κοντά
στον βασιλικό
ποτίζεται και
η γλάστρα

Από το θέρο
ώς τις ελιές
δεν απολείπουν
οι δουλειές

Στρώσε το τραπέζι!

Διαφορετικά σκεύη χρησιμοποιούνται στο αστικό και στο παραδοσιακό τραπέζι.

Ένωσε με μία γραμμή το κάθε αντικείμενο
με το τραπέζι που ταιριάζει.

παραδοσιακό τραπέζι

αστικό τραπέζι

Ψωμιά για κάθε περίσταση

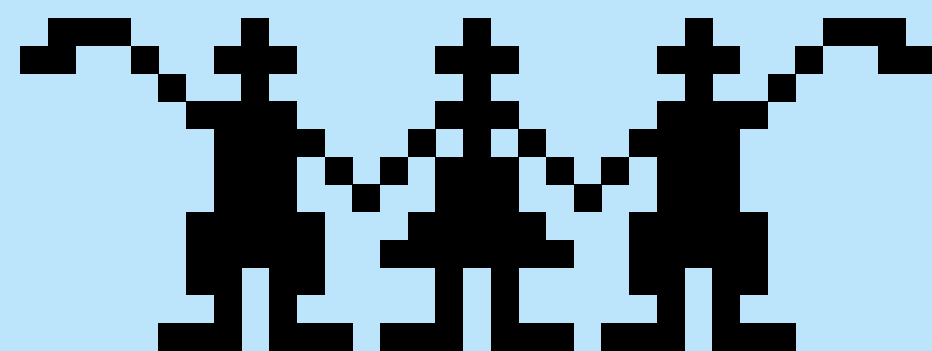

Σε σημαντικές στιγμές της ζωής του ανθρώπου, όπως η γέννηση, ο γάμος και ο θάνατος, καθώς και σε μεγάλες θρησκευτικές γιορτές, παρασκευάζονται συγκεκριμένα φαγητά και είδη ψωμιού.

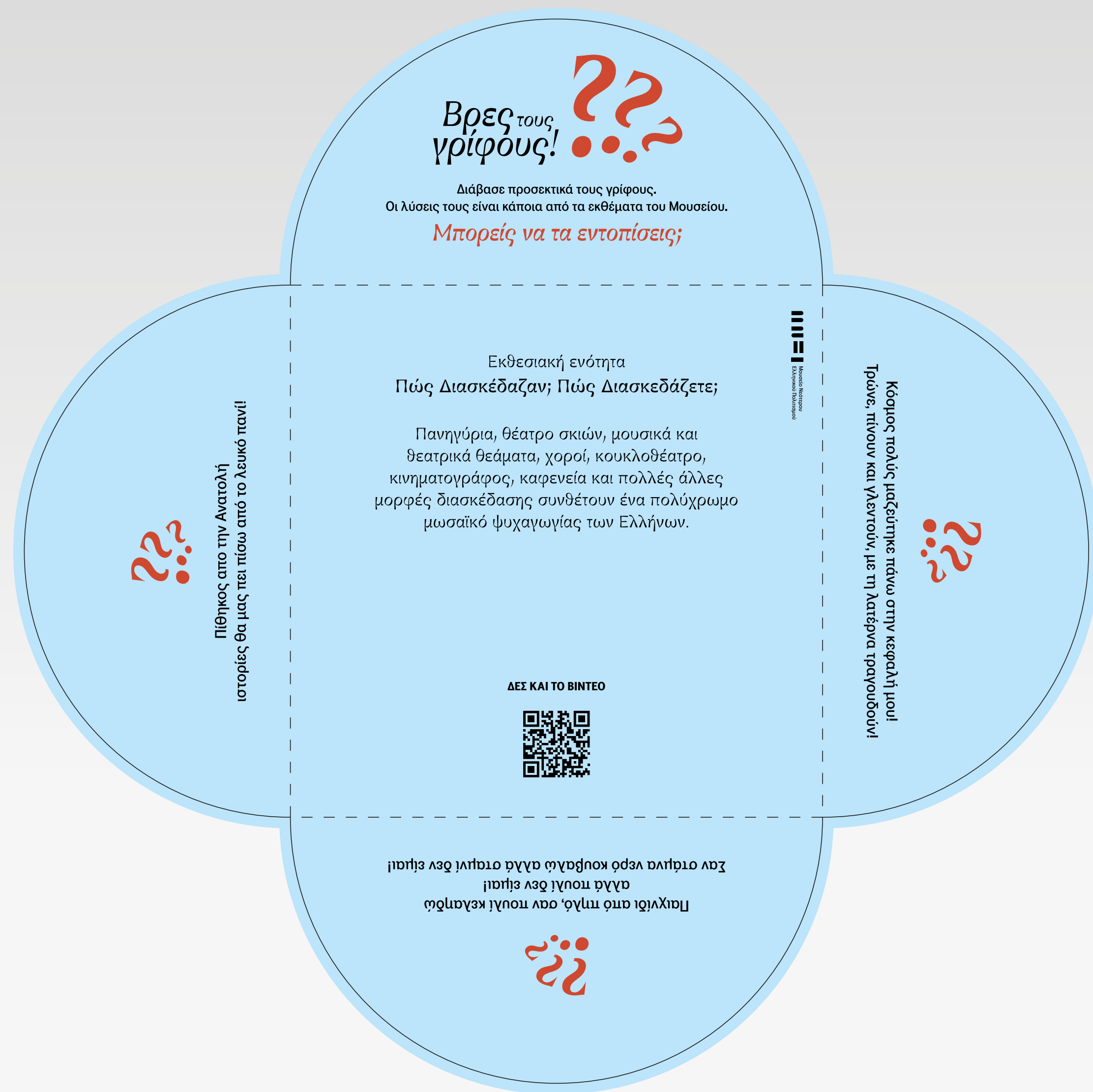
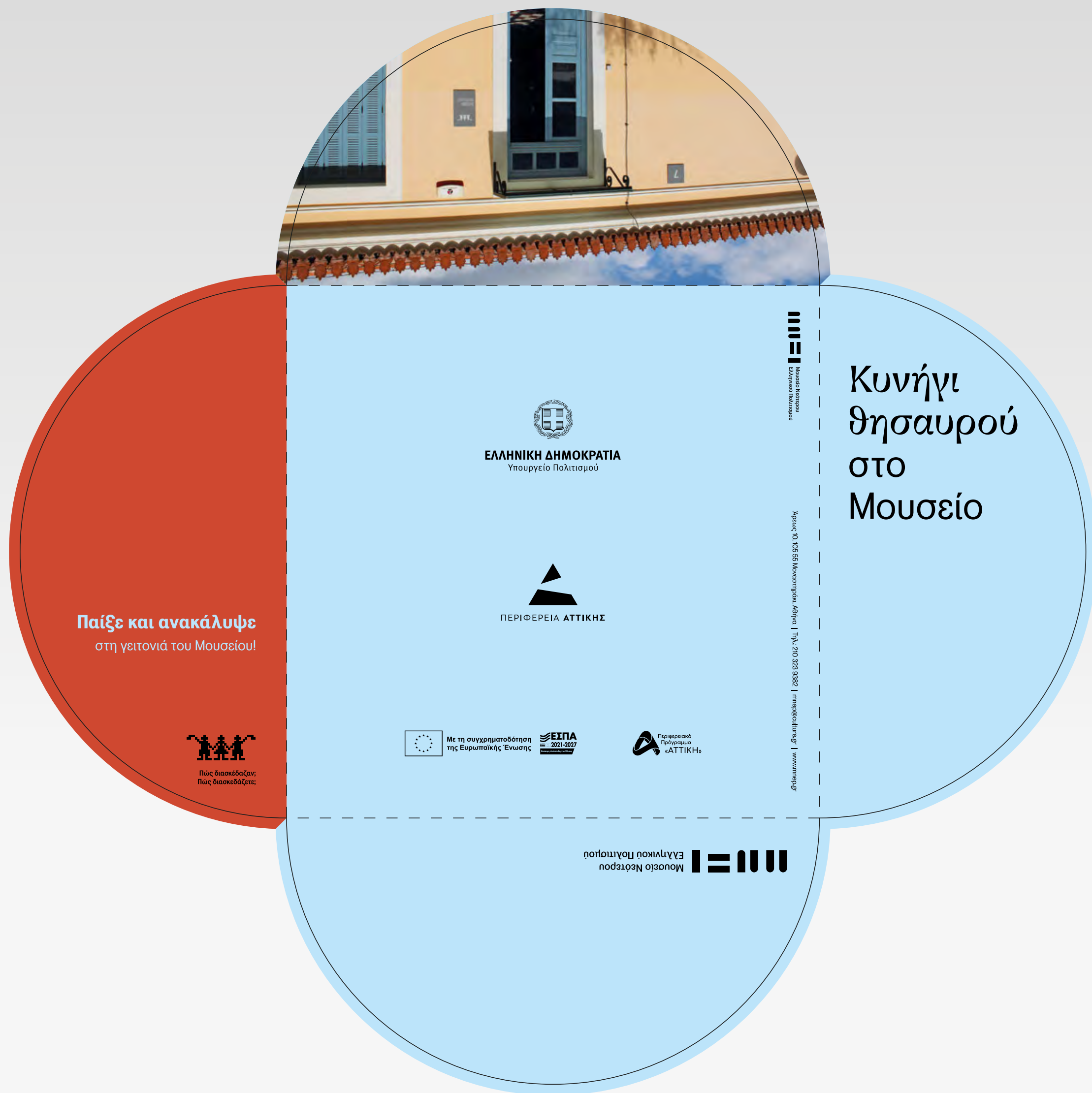
Αντιστοιχίσε το κάθε είδος ψωμιού με την περίσταση που ταιριάζει στρέφοντας τους δίσκους στην πίσω όψη αυτής της καρτέλας.

Κέλυφος: Κτίριο 7

Πώς διασκεδάζαν;
Πώς διασκεδάζετε;

Ε ρε γλέντια!

Το θέατρο σκιών αποτελούσε και συνεχίζει να αποτελεί ένα ιδιαίτερα αγαπητό και δημοφιλές θέαμα. Φιγούρες πίσω από το πανί αφηγούνται με τη σκιά τους τις ιστορίες τους και μπλέκονται σε μεγάλες περιπέτειες!

Οι ήρωες του Καραγκιόζη,
άνθρωποι του βουνού,
των νησιών και της πόλης,
με τις δικές τους ντοπιολαλιές,
ντυσίματα και μουσικές,
αντιπροσωπεύουν διαφορετικούς
τύπους της ελληνικής κοινωνίας.

Σταύρακας

ΓΚΛΙΤΣΑ

Μπαρμπαγιώργος

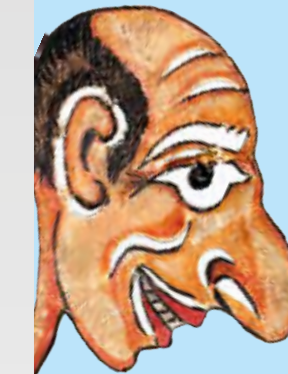
ΚΟΜΠΟΛΟΪ

Μέγας Αλέξανδρος

Πώς θέλετε όμως να βγουν
στη σκηνή οι φιγούρες με
άδεια χέρια; Ένωσε με μία
γδαμμή την κάθε φιγούρα με
το αντικείμενο που κρατά.

Σκιές στο πανί

Τρέξατε, τρέξατε! Η παράσταση αρχίζει!
Περιμένετε μόνο να στήσω τον μπερντέ.
Κι έπειτα η δουλειά είναι παιχνιδάκι.
Βρε, λέω να φωνάξω βοηθό τον Πιτσικόκο.

Για πες μου,
Πιτσικόκο παιδί μου,
πώς παίζεται το
θέατρο Σκιών;

Πανεύκολο μπαμπάκο!
Ο καραγκιοζοπαίχτης κινεί τις φιγούρες
με κλωστές πίσω από ένα τεντωμένο μαύρο πανί.
Για να φαίνεται η σκιά τους πάνω στο πανί,
βάζει από πίσω έναν ανεμιστήρα.
Σωστά δεν τα είπα πατέλα;

Πάλι θάλασσα τα έκανε ο Πιτσικόκος!

Βρες τις τρεις λέξεις που έκανε λάθος
και γράψε με τη σειρά τις σωστές.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____

Τα καφενεία

Τόποι συνάντησης σε κάθε γειτονιά της Αθήνας και της επαρχίας, κομμάτι της καθημερινότητας του Έλληνα. Αχνιστός καφές, ρετσίνα, ούζο, μπύρα, αναψυκτικά, γλυκό του κουταλιού και μερακλίδικος μεζές, τράπουλα και τάβλι, χαμηλές συνομιλίες ή παθιασμένες συζητήσεις για τα πάντα... πολιτικά, οικονομικά, αθλητικά...

Μπερδεμένα λόγια...

Κάποιες από τις παρακάτω εκφράσεις ταιριάζουν με το καφενείο και κάποιες όχι...

Μπορείς να τις διακρίνεις;
Κύκλωσε τις σωστές.

Κι ένα ουζάκι
με μεζέ.
Περιοποιημένο!

Πόσο πάει
το κιλό;

Εξάγες!!!

Έφτασε!!! Τι νούμερο φοβάτε
παρακαλώ;

Μάθατε τα νέα σήμερα;
Το λέει κι η εφημερίδα!

Βάλε μια οκά
φακές.

Πήραν φωτιά
τα όργανα!

Έναν ελληνικό
παρακαλώ!

Ρίξε μια
ζαγιά καλή!

Χοροί και πανηγύρια

Κάθε χρόνο οργανώνονται πανηγύρια σε πόλεις και χωριά με αφορμή θρησκευτικές γιορτές. Στον περίβολο της εκκλησίας, σε ξωκλήσια, στην κεντρική πλατεία οι άνθρωποι ανταμώνουν για να λατρέψουν το θείο, να εμπορευτούν κάθε λογής πραμάτεια και να διασκεδάσουν. Ντύνονται τα γιορτινά τους, τρώνε, πίνουν, τραγουδούν και χορεύουν.

Κυνήγι λέξεων

Προσπάθησε να βρεις έντεκα κρυμμένες λέξεις που σχετίζονται με το ΠΑΝΗΓΥΡΙ. Θα τα καταφέρεις;

Δ Ι Α Σ Κ Ε Δ Α Σ Η Τ Υ Ο
Μ Η Ν Ι Ζ Ο Λ Ε Τ Ρ Ο Π Ρ
Φ Ε Τ Ο Υ Γ Ω Ξ Ρ Γ Υ Ω Γ
Τ Σ Α Μ Π Ο Υ Ν Α Λ Μ Σ Α
Α Δ Ο Ε Ζ Η Θ Ι Γ Β Π Κ Ν
Μ Ο Υ Σ Ι Κ Η Ψ Ο Σ Ε Τ Α
Ο Θ Λ Χ Ο Ρ Ο Σ Υ Τ Λ Ω Φ
Ξ Γ Ι Φ Ω Α Χ Ο Δ Ψ Ε Ε Ο
Η Φ Υ Κ Γ Σ Ε Γ Ι Ξ Κ Α Ζ
Γ Λ Ε Ν Τ Ι Κ Λ Α Ρ Ι Ν Ο

Φτιάξε τη δική σου φιγούρα!

Καραγκιόζης ο Έλληνας

Ο πεινασμένος καμπούρης με τα γυμνά πόδια και το μακρύ χέρι, ανακατεύεται παντού προκειμένου να γεμίσει τη μόνιμα άδεια κοιλιά του. Πολυμήχανος και καταφερτζής, κατατρεγμένος αλλά αισιόδοξος, αυθόρμητος μα και πονηρός, κατορθώνει πάντα να τα βγάξει πέρα!

Ένωσε με τα διπλόκαρφα τα κομμάτια της φιγούρας, κόλλησε το καλαμάκι στο πίσω μέρος και ο Καραγκιόζης δήμαρχος είναι έτοιμος για δράση!

Φιγούρα θεάτρου σκιών του καραγκιοζοπαίχτη Βάγγου Κορφιιάτη.

Διαφήμισε την παράσταση!

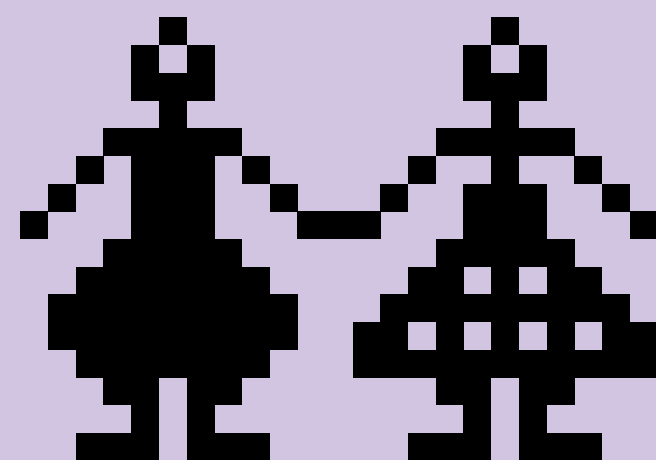
Οι καραγκιοζοπαίχτες αναγγέλλουν τις παραστάσεις τους με διαφημιστικές αφίσες, τις ρεκλάμες, που κρεμούν έξω από το θεατράκι τους.

Γράψε σε κάθε ρεκλάμα το νούμερο του τίτλου που της αντιστοιχεί.

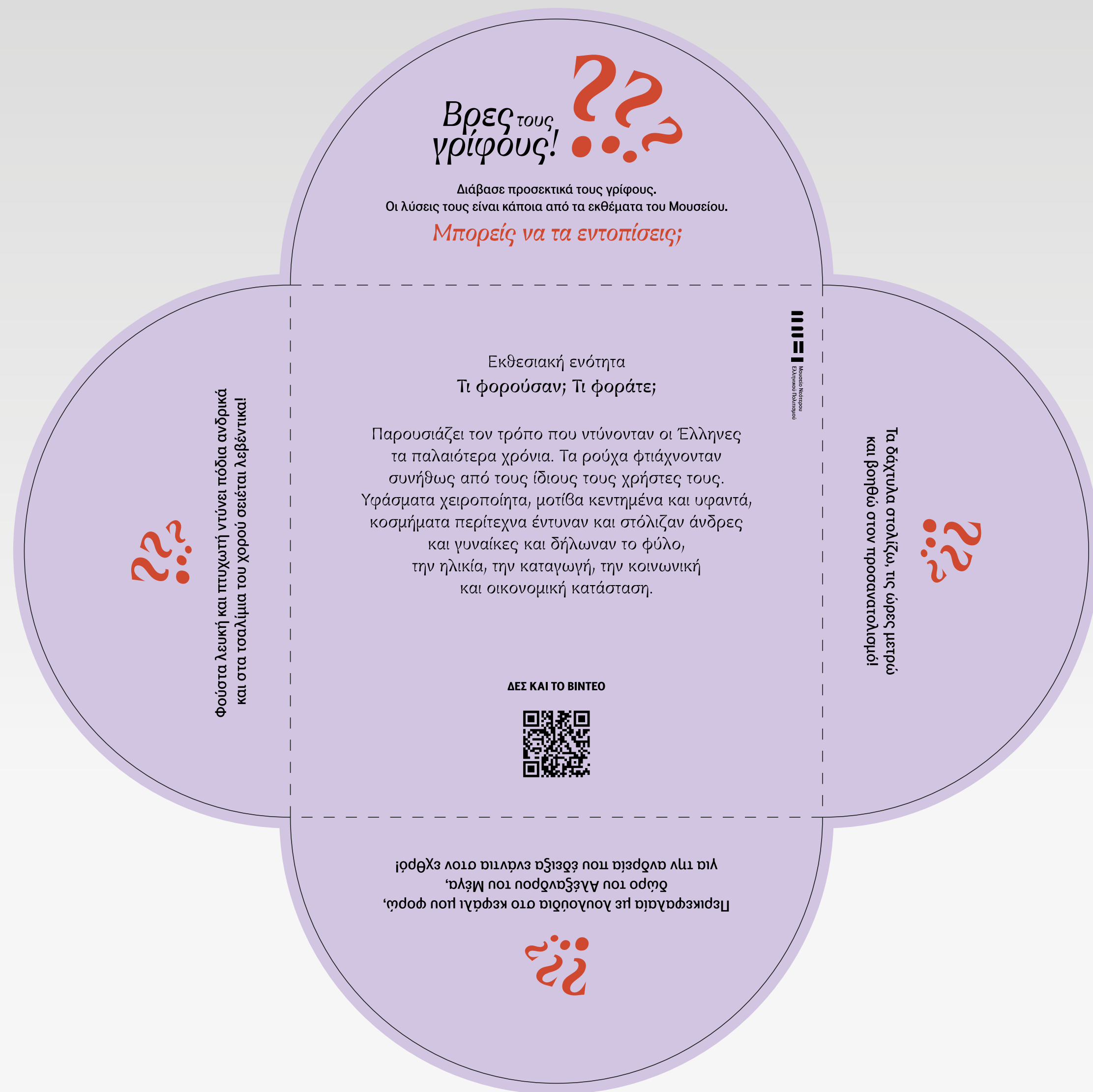
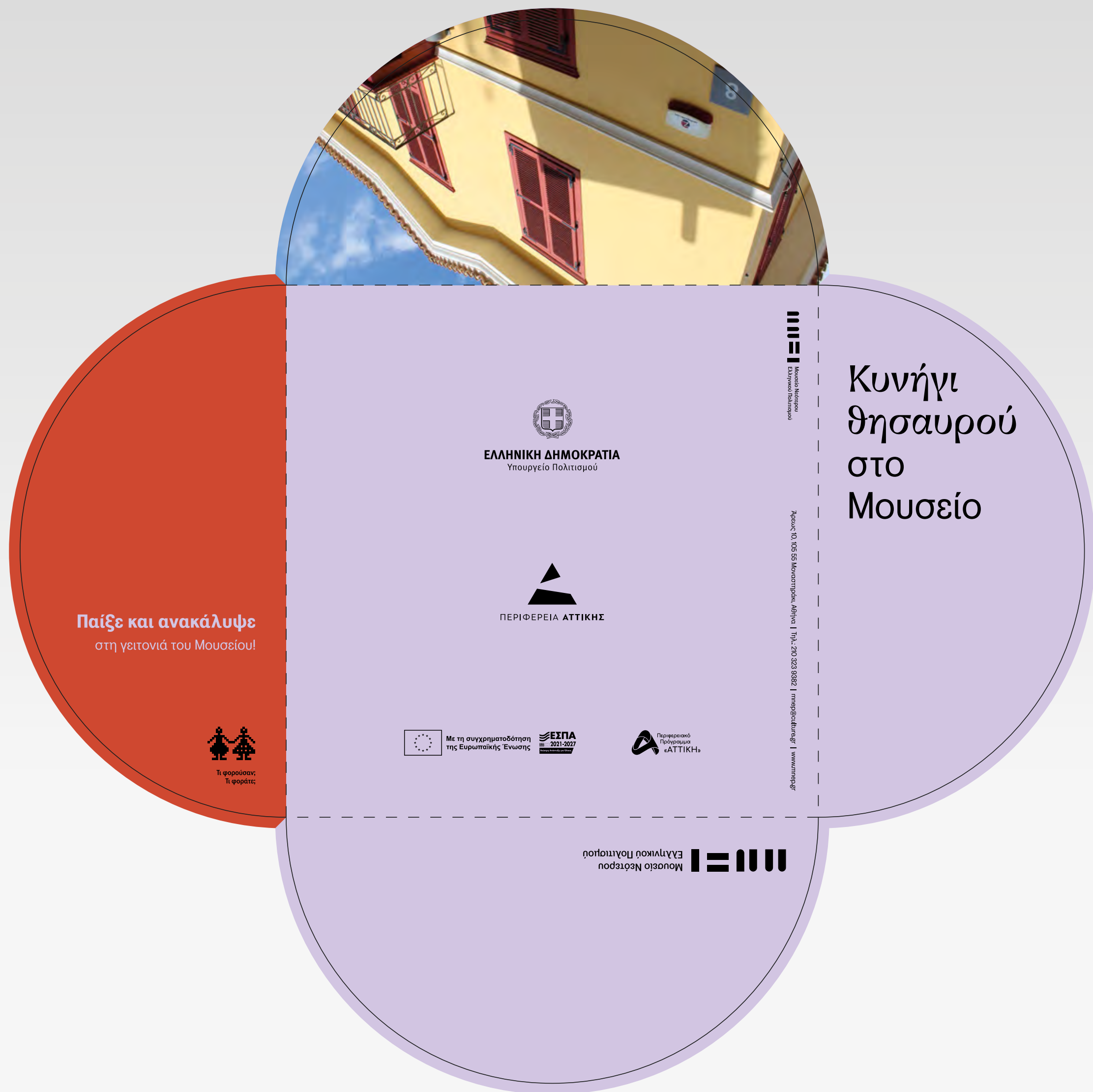

- 1 Ο Καραγκιόζης ναύαρχος
- 2 Ο Μέγας Αλέξανδρος και το καταραμένο φίδι
- 3 Ο Αθανάσιος Διάκος
- 4 Ο Καραγκιόζης οδοντίατρος
- 5 Οι δώδεκα άθλοι του Ηρακλή

Κέλυφος: Κτίριο 8

Τι φορούσαν;
Τι φοράτε;

Ρούχα και κοσμήματα μπερδεύτηκαν!

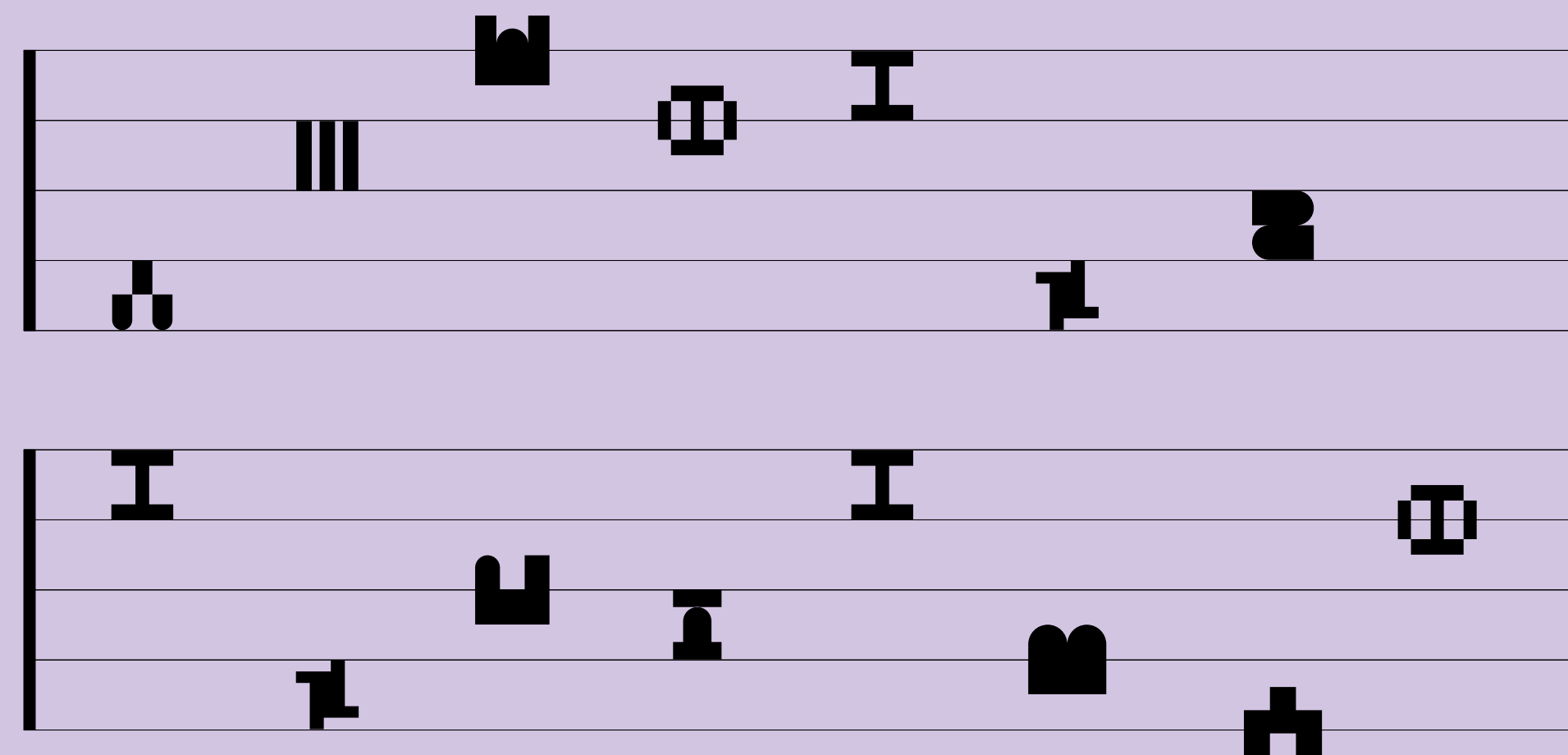
Μπορείς να ξεχωρίσεις τα ανδρικά από τα γυναικεία;
Αντιστοίχισέ τα με το σωστό πρόσωπο.

Βρες το κρυμμένο μυστικό

Στο Μουσείο μπορείς να δεις ένα βελούδινο, χρυσοκέντητο σακάκι από την Κέρκυρα.
Κάτω από τη φόδρα του κρυβόταν κάτι ασυνήθιστο: μια χειρόγραφη παρτιτούρα του 19ου αιώνα!

Μπορείς να αποκρυπτογραφήσεις το μήνυμα που κρύβεται
στην παρτιτούρα;

Σε κάθε σύμβολο αντιστοιχεί ένα γράμμα.
Το κρυφό μήνυμα είναι το ερωτευμένο ζευγάρι
στο οποίο αναφέρεται η παρτιτούρα.

Φ Ε Ι Λ Μ Ο Ρ Σ Τ Υ Ω

Κρυφό μήνυμα

Ντύσε τον φουστανελά

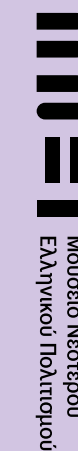

Στο Μουσείο εκτίθεται μια
παιδική φορεσιά φουστανελά.
Τα ρούχα του διαφέρουν πολύ από αυτά
που φορούν σήμερα τα παιδιά!

*Τοποθέτησε τα αυτοκόλλητα
με τη σωστή σειρά
πάνω στο περίγραμμα
του αγοριού και
δες όλη τη φορεσιά.*

Ντύσε τη Σαρακατσάνα

Στο Μουσείο εκτίθεται μια
παιδική φορεσιά Σαρακατσάνας.
Τα ρούχα της διαφέρουν πολύ από αυτά
που φορούν σήμερα τα παιδιά!

*Τοποθέτησε τα αυτοκόλλητα
με τη σωστή σειρά
πάνω στο περίγραμμα
του κοριτσιού και
δες όλη τη φορεσιά.*

Αυτοκόλλητα

Ο φουστανελάς

*Κόλλησε τα αυτοκόλλητα
για να ντύσεις τον φουστανελά.*

Μουσείο Νεότερου
Ελληνικού Πολιτισμού

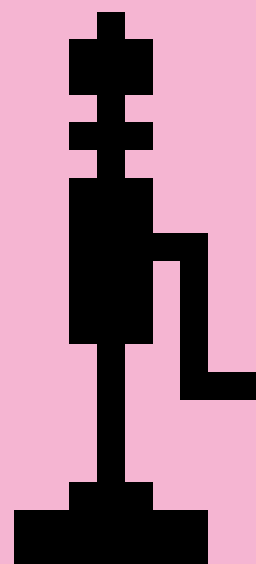
Η Σαρακατσάνα

*Κόλλησε τα αυτοκόλλητα
για να ντύσεις τη Σαρακατσάνα.*

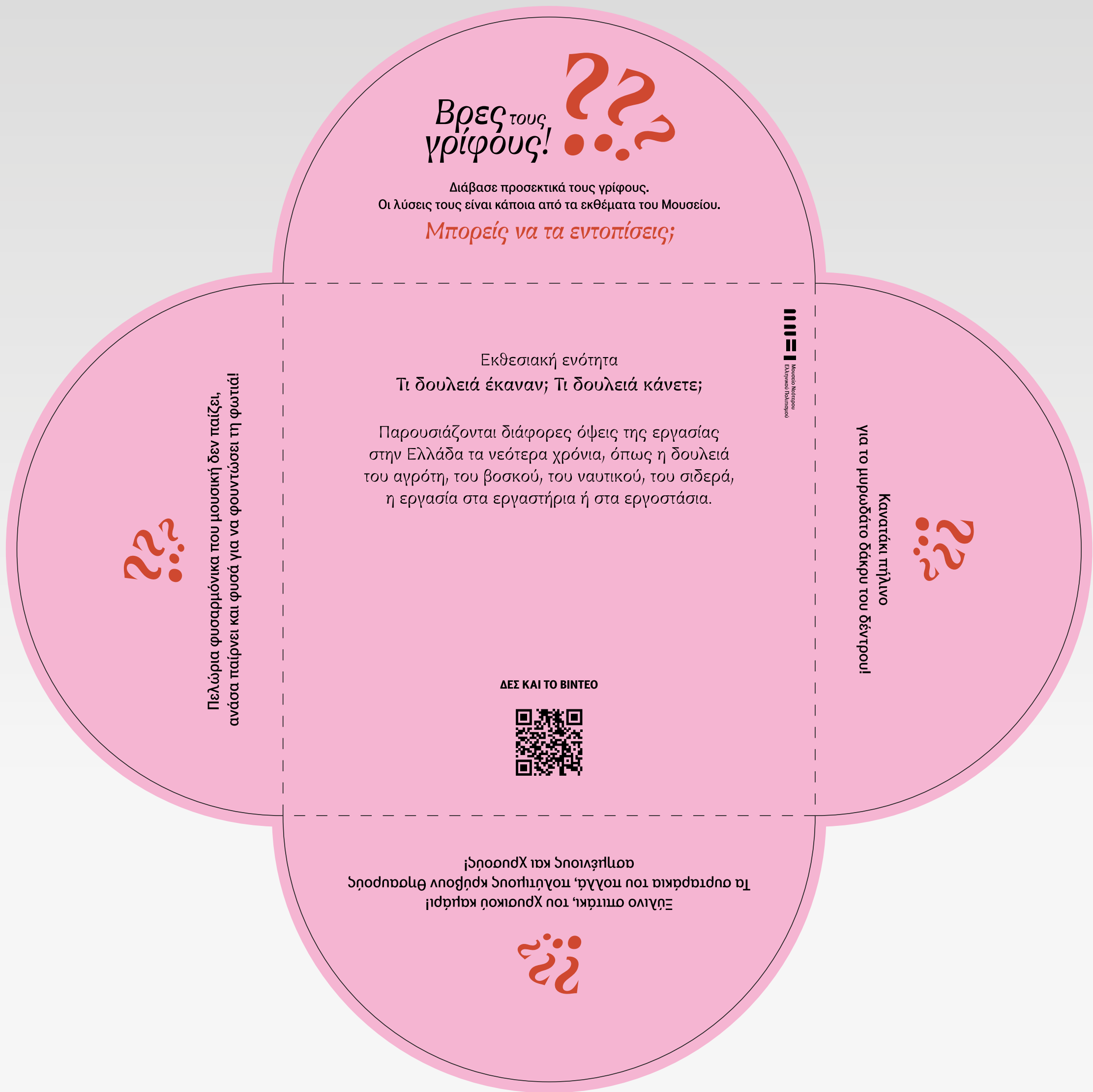
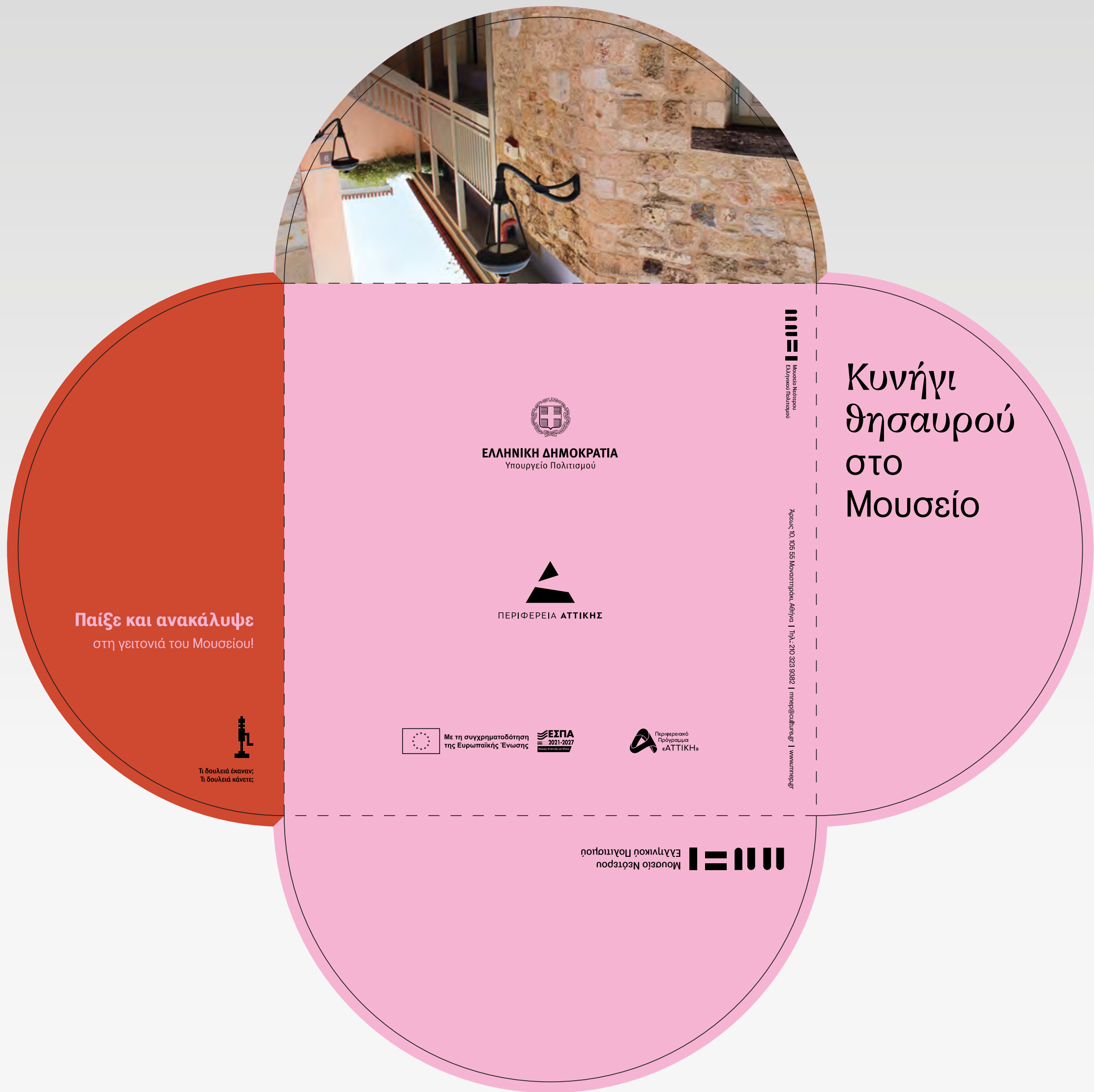

Μουσείο Νεότερου
Ελληνικού Πολιτισμού

Κέλυφος: Κτίριο 9

Τι δουλειά έκαναν;
Τι δουλειά κάνετε;

Μιλούν οι παροιμίες για τα εργαλεία;

Διάβασε τις παρακάτω παροιμίες που αναφέρονται σε κάποια εργαλεία που εκτίθενται στο Μουσείο.
Μπορείς να τα ανακαλύψεις;

Από δυο
πέτρες
βγαίνει
το αλεύρι

Βύθισε βαθιά
το αλέτρι
και θα 'χεις
πολύ στάρι

Όποιος
αγαπά
το μέλι
δε φοβάται
τα μελίσσια

Τέχνη θέλει
το πριόνι
κι όποιος
το βαστά
να ιδρώνει

Πέντε μήνες
καλοκαίρι,
να 'ταν
να θερίζαμε

Μικρό
το κανάτι,
πολύ
το νερό

Όποιος χορεύει
και γλεντά
και τη βραχή
την πίνει
μήτε ασπιρίνη
χρειάζεται
μήτε πενικιλίνη

Το αμπέλι θέλει
αμπελουργό
και το καράβι
ναύτες

Κάθε δουλειά θέλει τα εργαλεία της!

Αντιστοίχισε τα εργαλεία με τα επαγγέλματα.

Γράψε δίπλα σε κάθε επάγγελμα τον αριθμό του εργαλείου
που του ταιριάζει.

1 μάσκα
μελισσοκόμου

2 κουτάλι
για αχινούς

3 παπούτσι
σκάφανδρου

4 πυξίδα

5 ψαλίδι
για κούρεμα
ζώων

6 αλέτρι

7 θειαφιστήρι

8 πριόνι

9 λυχνάρι
λαδιού

- ☐ Σφουγγαράς
- ☐ Ψαράς
- ☐ Αμπελουργός

- ☐ Μεταλλωρύχος
- ☐ Ναυτικός
- ☐ Αγρότης

- ☐ Μελισσοκόμος
- ☐ Βοσκός
- ☐ Υλοτόμος

Κάθε επάγγελμα, μία σημαία!

Οι επαγγελματίες οργανώνονταν σε σωματεία με στόχο να βοηθούν ο ένας τον άλλον και να υπερασπίζονται τα συμφέροντα του κλάδου τους.

Κάθε επαγγελματικό σωματείο είχε τη δική του σημαία. Τι επάγγελμα θα ήθελες να κάνεις;

Δημιούργησε τη σημαία του σωματείου σου!

Ένα βιομηχανικό θαύμα!

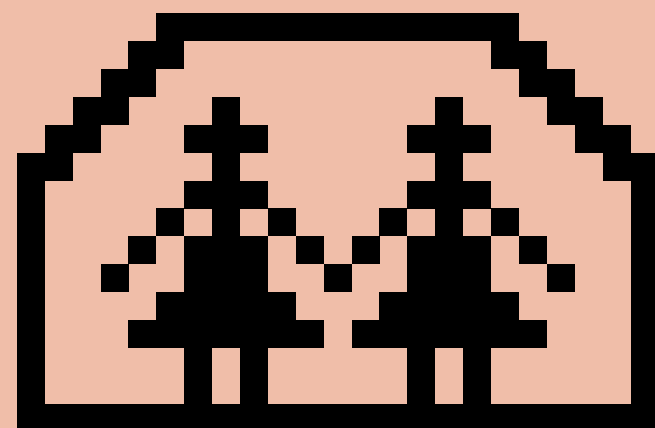
Παρακάτω βλέπεις σύγχρονα προϊόντα βιομηχανίας.

Σύρε τις κρυμμένες ταινίες και ανακάλυψε ποια αντικείμενα των προβιομηχανικών χρόνων αντικατέστησαν!

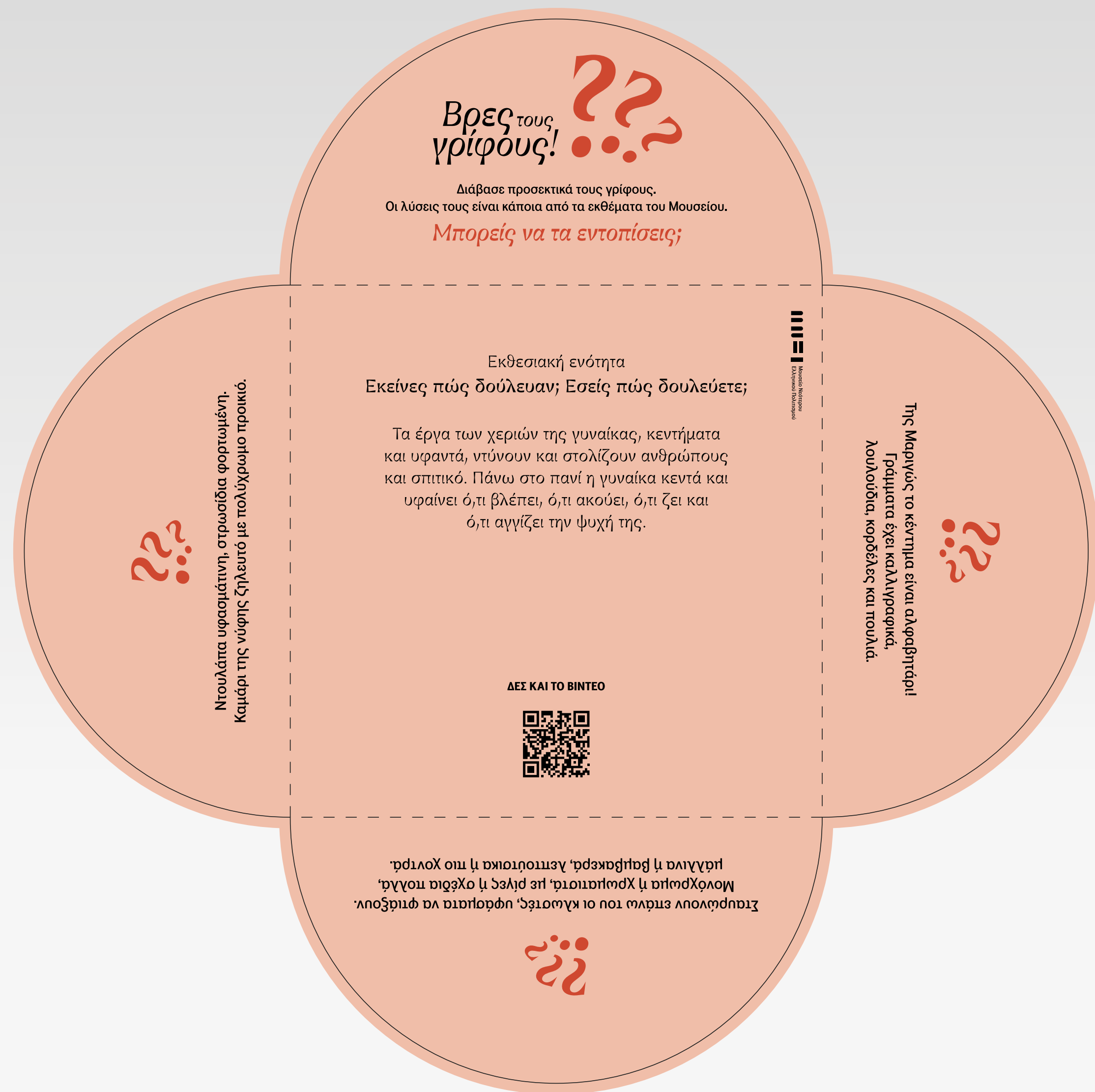

σίδηρο με κάρβουνα			ψυγείο πιάτου
αλέτρι			χειροκίνητο πριόνι
χειροκίνητο τρυπάνι			ζυγαριά

Κέλυφος: Κτίριο 10

Εκείνες πώς δούλευαν;
Εσείς πώς δουλεύετε;

Από την υφαντική ύλη στο υφαντό

Ο δρόμος της δημιουργίας του υφαντού είναι μακρύς και κοπιαστικός. Με διάφορες τεχνικές και τη χρήση ειδικών εργαλείων, η υφαντική ύλη μετατρέπεται στα χέρια της γυναίκας σε κλωστή, σε στημόνι και υφάδι, σε ύφασμα στον αργαλειό!

Μπορείς να βάλεις στη σωστή σειρά τις εικόνες με τα στάδια της επεξεργασίας του μαλλιού; Αρίθμησέ τες από το 1 έως το 8.

Πλύσιμο στη νεροτριβή

Λανάρισμα

Κούρεμα προβάτων

Μασούρισμα της κλωστής

Βαφή νημάτων

Ύφανση στον αργαλειό

Προετοιμασία του αργαλειού
για την ύφανση

Γνέσιμο

Οι ξύλινες γυναίκες

Στο Μουσείο εκτίθενται καλτσόξυλα, δηλαδή ξύλινα εργαλεία που βοηθούσαν τις γυναίκες να πλέξουν τις κάλτσες. Γυναικείες μορφές είναι συχνά σκαλισμένες πάνω τους.

*Κι όταν σβήνουν τα φώτα του Μουσείου...
οι γυναίκες ξυπνούν και συνομιλούν! Τι θα έλεγαν μεταξύ τους;*

Το κρυφό μήνυμα

Ουρανοκατέβατο μεταξωτό πανί, κεντίδια στολισμένο! Τι είναι;

Το κεντημένο μαξιλάρι που βλέπεις κρύβει ένα μήνυμα!

*Αν χρησιμοποιήσεις το φίλτρο θα το ανακαλύψεις και θα μάθεις
από τι ύφασμα είναι φτιαγμένο το μαξιλάρι!*

Το κρυφό μήνυμα:

Μια σβούρα κεντητή

*Στον κύκλο βλέπεις
το σχέδιο από ένα
κρητικό κέντημα.
Μπορείς να τον
μεταμορφώσεις
σε μία σβούρα;*

Ακολούθησε τις οδηγίες:

1. Χρωμάτισε το σχέδιο
2. Κόψε τον κύκλο στο περίγραμμά του
3. Πέρασε την οδοντογλυφίδα στο κέντρο του κύκλου
4. Πέρασε τη χάντρα στην οδοντογλυφίδα
και στερέωσέ τη με κόλλα κάτω από τον χάρτινο δίσκο

Η σβούρα σου είναι έτοιμη!

Σας περιμένουμε!

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ